ГАРЧИГ

ОРШИЛ 2
1. ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА 3
2. ТӨСӨЛ ХЭРЭГЖҮҮЛЖ БУЙ ГАЗРЫН ЗАСАГ ЗАХИРГААНЫ ХАРЪЯАЛАЛ 4
Хүснэгт. 1 Товч тоон мэдээлэл 5
Хүснэгт. 2 Газрын солбицол 8
Хүснэгт. 3 Барилгын хэмжээ 8
3. ГОЛ БА БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛИЙН ТОВЧ ТОДОРХОЙЛТ 9
Хүснэгт 4. Сөрөг нөлөөлөл 9
Хүснэгт 5. Нөлөөлөл тодорхойлолт 10
4. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ 11
Хүснэгт 6. БОМТ-ний зардлын задаргаа 11
5. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ 12
4.1 Агаарын чанар 12
4.2 Усны чанар 14
4.3 Ургамлан нөмрөг 15
4.4 Хөрсөн бүрхэвч 15
4.5 Амьтны аймаг 16
4.6 Удирдлага, зохион байгуулалтын талаар авах арга хэмжээ 16
6. НӨХӨН СЭРГЭЭЛТ НОГООН БАЙГУУЛАМЖИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ 18
7. НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ, НӨХӨН ОЛГОВОР ОЛГОХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ 19
8. БИОЛОГИЙН ОЛОН ЯНЗ БАЙДЛЫН ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ 19
9. ТҮҮХ СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ 19
10. ХИМИЙН БОДИСЫН ЭРСДЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ 20
11. ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ 21
12. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ УДИРДЛАГЫН МЕНЕЖМЕНТ 23
12.1 БОМ-н төлөвлөгөөнд байгаль орчны бодлогыг хэрэгжүүлэхэд хэлтэс албадын үүрэг оролцоо 24
13. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨР (ОХШХ) 25
14. БОМТ, түүний хэрэгжилтийг нөлөөллийн бүсийн оршин суугчдад талуудад хэлэлцүүлэх хуваарь 28
15. ХАВСРАЛТУУД 29

ОРШИЛ

Мөнхийн баян гал” ХХК-ний Үйлдвэрийн үйл ажиллагаанаас байгаль орчин, хүний эрүүл мэндэд сөрөг нөлөөгүй аргаар боловсруулалт явуулахад чиглэх, мөн учирч болох алдагдал, хохирлоос сэргийлэх үүднээс байгаль орчны хууль тогтоомж, төрийн бодлого, үндэсний хөтөлбөрийн биелэлт, байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний хэрэгжилт, байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний гүйцэтгэл, стандартын хэрэгжилтийг хянаж, дүгнэлт гаргах, мэргэжлийн зөвлөгөө өгөх, холбогдох байгууллага, албан тушаалтанд танилцуулахад тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний зорилго оршино. Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг дараахь чиглэлүүдээр хийж хэрэгжүүлэхээр төлөвлөлөө. Үүнд:

Хуулийн ерөнхий нийцэл
Усны нөөц ашиглалт, усны чанар, бохирдол
Хөрсөн бүрхэвч ба техникийн нөхөн сэргээлт
Ургамлан нөмрөг, биологийн олон янз байдал ба биологийн нөхөнсэргээлт
Агаарын чанар, физик нөлөөлөл
Хог хаягдал, химийн бодисын менежментийн аудит
Технологи, хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагаа тус тус хамаарна.

Мөн түүнчлэн байгууллагын хүрээнд баримтладаг байгаь орчны уриа зарчим бол
Бүтээн байгуулалтад байгалийн баялгыг зүй зохистой ашиглана.
Ус агаар биологийн олон янзын байдал хог хаягдал, газар зохион байгуулалт зэрэг чиглэлээр олон төрлийн үйл ажиллагаа хяналт шинжилгээний хөтөлбөр хэрэгжүүлэн Монгол улсын байгаль орчны тухай хуулийг хэрэгжүүлэж ажиллах.
БАЙГАЛЬ ОРЧНОО ХАЙРЛАХ БИДНИЙ ҮҮРЭГ
Бид явуулж буй үйл ажиллагаанаасаа байгаль орчинд учруулах нөлөөллийг бууруулах,арилгах цаашилбал байгаль орчны өндөр стандартыг тогтоож, орон нутгийн ард иргэдийн санал зөвөлгөөг үйл ажиллагаандаа тусгаж ажиллаж байна.
БАЙГАЛЬ ОРЧИНД ЭЭЛТЭЙ ТЕХНОЛОГИЙГ НЭВТРҮҮЛЭХ
Бидний үйлдвэрлэлийн онцлог давуу тал хуурай аргын буюу байгаль орчинд ээлтэй шинжлэх ухаан технологийн сүүлийн үеийн дэвшилтэт ололтыг бүрэн нэвтрүүлсэн. Үйлдвэрийн цех дамжлагууд бүрэн автомат.Тоосжилтын хэмжээ болон хүлэмжийн хийн ялгаруулалт маш бага, ус эрчим хүч, түлшний хэмнэлттэй. Байгаль орчин сөрөг нөлөө бага эко үйлдвэр юм.
арилгах үүрэг амлалт хүлээсэн. Бид цаашид ч байгаль орчны өндөр стандартыг тогтоож, байгаль орчны мэргэжилтнүүд болон үйл ажиллагаа явуулж буй орон нутгийн ард иргэдийн зөвлөгөөг хэрэгжүүлэх болно.
Сэргийлэх - “Сэрэмжлэх арга хэмжээнүүд нь биологийн олон янз байдалд бодитнөлөөлөл үүсэхээс өмнө буюу тоосжилт болон дуу чимээ цацраг идэвхит бодис алдагдах нөхцөл үүсэхээс сэрэмжлэх
Багасгах – “Багасгах арга хэмжээнүүд нь аль хэдийн эхэлсэн үйлдвэрлэлийн болонболовсруулах үйл ажиллагааны үр дүнд биологийн олон янз байдалд учирч болох хохирлыг багасгаж болох арга хэмжээнүүдийн тусгасан байна.
Нөхөн сэргээх – “Нөхөн сэргээх арга хэмжээнүүд нь үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагааны улмаас эвдэрсэн газар нутгуудад тогтвортой газрын төрх, тогтцыг бий болгох бэлтгэл ажлууд, ургамалжуулж амьдрах орчныг дахин сэргээх ажил. Амьдрахорчныг сэргээх арга хэмжээ нь нөхөн сэргээлтээс бага зэрэг ялгаатай байна. Энэ нь тухайн амьдрах орчныг эвдрэлд өртөхөөс өмнөх бүхий л нөхцөлийг бүрдүүлэхэд чиглэнэ.
Байгаль хамгаалах төлөвлөгөө, хяналт шинжилгээний гол зорилт нь БОНБНҮ-тэй уялдуулан үйлдвэрлэлийн байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах, хамгаалахад чиглэгдэж, дараах ажлууд хийгдэхээр төлөвлөж байна.

1. ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

Төслийн нэр:	***“Цементийн үйлдвэр”***
Төсөл хэрэгжүүлэгчийн нэр:	“Мөнхийн баян гал” ХХК Регистрийн дугаар: 5118115
Төсөл хэрэгжүүлэгчийн хаяг:	Улаанбаатар хот, Хан-Уул дүүрэг, 15-р хороо Махатма ганди гудамж GALAXY TOWER-8005 тоот, Утас: 95380000, 88088847
Төслийн зорилго, ач холбогдол:	Монгол улсын стандартын шаардлага хангасан цемент үйлдвэрлэж, барилгын салбарт өсөн нэмэгдэж буй цементийн хэрэгцээний тодорхой хэсгийг хангах зорилготой.
Төслийн байршил:	“Мөнхийн баян гал” цементийн үйлдвэр нь Төв аймгийн Сэргэлэн сумын 1-р багийн нутагт Улаанбаатар хотоос урагш 64 км, Төв аймгийн Зуунмод хотоос зүүн урагш 31 км, Сэргэлэн сумаас зүүн тийш 22 км, Налайхаас урагш 23 км-т Сэргэлэн сумын 1-р багийн нутагт, Төмөр замын 7 дугаар зөрлөгөөс урагш / хуучин орос цэргийн ангийн хойно / салаа төмөр замын далан дагуу цахилгаан дэд станц хүртлэх нутагт нийт 108 га талбайг хамарч оршино

Зураг.1 Тойм байршил зураг

2. ТӨСӨЛ ХЭРЭГЖҮҮЛЖ БУЙ ГАЗРЫН ЗАСАГ ЗАХИРГААНЫ ХАРЪЯАЛАЛ

Үйлдвэрийн үйл ажиллагаа явагдаж буй талбайн хүрээгээр 107.93 га эдэлбэр газархамрагдаж байна. Эдэлбэрийн төв хэсэгт орших үндсэн барилга дотор үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаа явагддаг ба технологийн цехүүд, түүхий эд болон бэлэн насосны станц, авто гараж, засвар механикийн хэсэг, цэвэрлэх байгууламж, лаборатори, уурын зуух, оффис, ажилдчын амрах байр, цайны газар, хүлэмж зэрэг хэд хэдэн жижиг барилгуудыг ашигладаг.

Зураг.2 Байршил зураг

Товч мэдээлэл:

№	Үзүүлэлтүүд	Тодорхойлт
1	Аж ахуй нэгжийн нэр	“Мөнхийн баян гал” ХХК
2	Улсын бүртгэлийн дугаар	9019024058
3	Регистрийн дугаар	5118115
4	Төслийн нэр	Цемент боловсруулах үйлдвэр
5	Газар ашиглах гэрчилгээний дугаар	№0340838
6	Газар ашиглах шийдвэрийн дугаар	Төв аймгийн Сэргэлэн сумын засаг даргын 2008 оны 04 дүгээр сарын 28-ний өдрийн 47 тоот шийдвэр
7	Газрын хэмжээ	108 га
8	Газар ашиглах зориулалт	Үйлдвэрлэл
9	Үйлдвэрлэх түүхий эд	Портланд цемент
10	Жилд үйлдвэрлэх хүчин чадал	1 сая тонн
11	Газрын байршил	Төв аймаг Сэргэлэн сум 1 дүгээр баг
12	Үйл ажиллагаа эхэлсэн он	2015 он
13	Одоогийн байдал	2022 оны байдлаар Үйлдвэрийн шатаах зуухны хэсэгт эвдрэл гарсан тул үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаа зогссон байна.
14	Түүхий эд	Шохойн чулуу, шар шороо, төмрийн баяжмал, байгалийн шохой, гөлтгөнө, цеолит, нүүрсний үнс
15	Ажиллах горим	03 дүгээр сараас 11-р сар хүртэл

Хүснэгт. 1 Товч тоон мэдээлэл

Зорилго чиглэл: Монгол улсын болон, олон улсын шаардлага стандартыг хангасан цемент үйлдвэрлэж барилгын салбарт өсөн нэмэгдэж буй цементийн хэрэгцээний тодорхой хувийг хангажажиллах болон улс орны томоохон бүтээн байгуулалтад хувь нэмэр оруулах зорилго тэмүүлэлтэй.

Ач холбогдол: Дэлхийн жишигт нийцсэн орчин үеийн хуурай аргын технологоор байгаль орчиндсөрөг нөлөө багатай, дэвшилтэт технологоор баяжуулан үр ашигтай үйлдвэрлэл эрхлэх хүсэл зорилготой бөгөөд, тухайн ажлын хүрээнд байгаль орчны нарийвчласан үнэлгээ болон тухайн жилбүр байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг боловсруулан батлуулан хариуцлагатай байгаль орчинд ээлтэй үйлдвэрлэлийг эрхэлж, орон нутгийн иргэдийг тогтвортой ажлын байраар хангаж ажиллаж байна.

Үйлдвэрлэлийн бүтээн байгуулалтын түүхэн товчоо: 2009 онд БНХАУ-ын улс төрийн хорооны байнгын гишүүн Монголд айлчлах үеэр Ерөнхий сайд нарын оролцоотойгоор Бүх Хятадын барилгын материал үйлдвэрлэлийн корпорацийн ТУЗ-ийн дарга болон Зам, тээвэр, барилга хот байгуулалтын сайд нарын цементийн үйлдвэрийн төслийн санамж бичигт гарын үсэг зурснаар энэхүү цементийн үйлдвэр барих үндэс болсон.

Манай компани нь 2007 онд цемент үйлдвэрлэж цементийн эрэлтийг бууруулах зорилгоор, нийт, 850 сая юаны хөрөнгө оруулалттайгаар байгуулагдсан. Бид Төв аймгийн Сэргэлэн сумын нутаг,
7-р зөрлөгт өдөрт хуурай аргаар 2500 тонн чулуунцар боловсруулах дамжлага бүхий жилд нэг сая тонн цемент тээрэмдэж үйлдвэрлэх хүчин чадалтай үйлдвэрийг ашиглалтанд оруулаад байна.

Төслийг дэвшилтэд технологи, байгаль орчинд ээлтэй, чанарын өндөр баталгаатай үйлдвэрлэх технологийг мөрдөж, DCS хяналтын систем нэвтрүүлэн , сүүлийн үеийн тоос шүүх дэвшилтэттехнологи ашиглаж, үйлдвэрийн энерги зарцуулалтыг хамгийн доод хэмжээнд хүрнэ.

Төсөл нь хуурай аргаар цемент үйлдвэрлэх технологи ашиглаж Улаанбаатар дахь цахилгаанстанцын хаягдал үнс, төмрийн үйлдвэрийн хаягдал зэрэг материалыг хольц болгон цемент үйлдвэрлэнэ.

Үйлдвэр орчмын уур амьсгал

Төв аймгийн Сэргэлэн сум орчмын уур амьсгалын төлөв байдлын үзүүлэлтүүдийг статистикаргаар боловсруулан үзэхэд агаарын температур хүйтний улиралд-23.5^{0}С15.8^{0}С, дулааны
улиралд +13.2^{0}С...+16.2^{0}С (1965-2013) бол хөрсний гадаргын температур өвөл -25.0^{0}С16.7^{0}С, зун +18.7^{0}С ... +23.7^{0}С (2000-2013). 1990 оноос хойш илэрхий дулаарсан байна. Сүүлийн 14 жилийн хугацаанд тогтвортой дулаарч эхлэх өдөр 1-2 өдрөөр эрт, хүйтэрч эхлэх өдөр илүү эрчимтэйгээр 4-5 өдрөөр хойшилсон байна. Тиймээс дулаан өдөр 5-6 өдрөөр уртассан ба дунджаар 179 өдөр байдаг байна.

Хур тунадасны жилийн хэлбэлзэл ихтэй хэдий ч ялимгүй бууралтын хандлага илэрсэн бөгөөд хур тунадас ихтэй жилдээ 280-460мм, багатай жилдээ 177-270 мм орсон. Салхины сарын дундаж хурд 1.4-3.6м/с боловч хамгийн их хурд 12.8-19р.9м/с хүрдэг байна. Салхины хурд 10м/с-ээс их өдрийн тоо жилдээ 5-15. Салхины зонхилох зүг баруун, баруун хойд болон хойноос (67.4%) салхилдаг. Хаврын эхэн сараас зуны сар гарах хүртэл салхи шуурга ихтэй байдаг нь газрын гадаргын хөрснийэвдрэл, чийгийн алдагдлыг ихэсгэдэг.

Харьцангуй чийг өвөл, зун харьцангуй их 60-70% бол хавар, намартаа бага 45-50% байна. Чийгтэй өдөр бага, 31 өдөр байхад хуурай өдөр 120 байна. Цасан бүрхүүл XII-II саруудад тогтвортой тогтдог ба мөн IV-V сард ажиглагддаг бөгөөд цас ихтэй жилдээ 140-160 хоног, бага жилдээ 85-92 өдөр цасан бүрхүүл тогтдог байна.

Явган болон шороон шуурга харьцангуй бага (жилдээ 10 орчим) ажиглагдах боловч сүүлийн жилүүдэд илэрхий өсөх хандлага ажиглагдсан (2012 онд 25 удаа) байна. Цөлжилт илэрсэн байдлын зэрэглэлийн үнэлгээний үр дүнгээс харахад ихэнх нутгаар цөлжилтийн илрэл сул байгаа ч нутгийн баруун хойд хэсгээр “нэн хүчтэй” цөлжилт явагдаж байна. Ургамал бүрхүүлийн хувьд сийрэг, ургамлын био масс багатай (0.35-аас бага) байна.

Уур амьсгалын өөрчлөлтийн 2040 он хүртэлх ирээдүйн хандлагаас энэхүү Сэргэлэн сум орчмоор 1.4-2.48^{0}С дулаарч, хур тунадас 29 мм хүртэлх хэмжээгээр буурна гэсэн үр дүн гарч байна.

Лаборатор:

Үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүнээс дээж сорьц авч физик механик шинж чанарыг тодорхойлох зориулалттай.

Усан хангамж ариутгах татуурга:

Өөрийн нутаг дэвсгэрт өрөмдөж гаргасан гүний худгийн эх үүсвэрээс усны хэрэгцээг хангадаг. Технологийн хэрэглээнээс бохир үүсэхгүй.

Ахуйн хэрэглээнээс үүсэх бохир усыг цэвэршүүлэн зайлуулах 2 хэсэг байгууламж байгуулж ашиглаж байгаа боловч байгаль цаг уурын нөхцөлд ажиллах боломжгүй байгаагаас үүдэн ашиглалтыг зогсоосон. Ахуйн бохир усыг үйлдвэрийн нутагт үүсгэсэн хүнхээл санд хуримтлуулдаг. Хаягдал усны санг хөрстэй шууд харьцах байдлаар байгуулсан.

Технологи:

Үндсэн технологи нь дараахь шат дамжлагуудыг дамжина. Үүнд:

- Түүхий эд /шохойн чулуу, шар шороо, нүүрсний үнс,төмрийн баяжмал, гөлтгөнө, цеолит, байгалийн шохой, түлшний нүүрс/- ийг тээвэрлэх, агуулах
- Түүхий эдийг бутлах, нунтаглах
- Түүхий эдийг бүтээгдэхүүний чанараас хамааруулан дозлох, янз бүрийнхарьцаагаар хольж нэгэн төрлийн болгох
- Эргэдэг зууханд түүхий эдийг кальцжуулах ба шатаах
- Клинкерийг хөргөх ба түүнийг гөлтгөнө, цеолит, байгалийн шохойтой холих
- Хольсны дараа цементийг нунтаглах,хадгалах, савлах, тээвэрлэх зэрэгхамаарна.

Эдэлбэр газарт байрших барилга обьектууд:

- Түүхий эд, материалын агуулах,
- Үйлдвэрийн барилга
- Удирдлагын өрөө, химийн бодисын агуулах, лабораториийн барилга
- Халаалтын зуухны барилга
- Оффис, ажилчдын амрах байр
- Ажилчдын цайны газар
- Засвар механикийн цех
- Бэлэн бүтээгдэхүүний агуулах гэх мэт обьектуудаас бүрдэнэ.

Үйлдвэрийн 2025 оны байдлаар байршлын солбицлуудыг доорхи хүснэгтэд үзүүлэв:

Төслийн талбайн булангийн цэгүүдийн кординат

№	Уртраг	Өргөрөг
1	E107° 18' 21.887”	N47° 32' 12.597”
2	E107° 18' 25.988”	N47° 32' 6.824”
3	E107° 18' 13.142”	N47° 32' 4.819”
4	E107° 18' 11.309”	N47° 32' 11.507”
5	E107° 17' 46.608”	N47° 32' 6.997”
6	E107° 17' 33.519”	N47° 32' 22.619”
7	E107° 17' 20.245”	N47° 32' 45.649”
8	E107° 17' 59.274”	N47° 32' 51.176”
9	E107° 18' 4.487”	N47° 32' 47.643”
10	E107° 18' 9.691”	N47° 32' 36.979”
11	E107° 18' 9.776”	N47° 32' 34.303”
12	E107° 18' 10.809”	N47° 32' 27.837”
13	E107° 18' 13.051”	N47° 32' 21.209”

Хүснэгт. 2 Газрын солбицол

Үйлдвэрийн газрын барилга байгууламжийн эзлэх талбайн гол үзүүлэлтүүд

Барилга байгууламжийн нэр	Хэмж. нэгж	Тоо хэмжээ
Үйлдвэрийн эзлэх талбай	$м^2$	326 830
Барилга байгууламжийн эзлэх талбай	$м^2$	34 200
Түүхий эд хураах талбай	$м^2$	59 000
Бэлэн бүтээгдэхүүн хураах талбай	$м^2$	21 000
Үйлдвэр дотоод авто замын нийт урт	$м^2$	6 500
Автозамын эзлэх талбай	$м^2$	28 960
Ногоон байгууламж	$м^2$	32 000
Хөдөлгөөн хийх хатуу хучилттай талбай	$м^2$	10 328

Хүснэгт. 3 Барилгын хэмжээ

Бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл: “Мөнхийн баян гал” ХХК нь (ISO/IEC 17025:2017) ISO 9001:2015 зэрэг стандартуудыг хангасан OPC 42.5, PC 42.5, PC 52.5, CPC 32.5 портланд цемент, мөн сульфатын орчинд тэсвэртэй цемент үйлдвэрлэнэ. Цементийнхээ хэрэгцээнээс хамаарч 30 хүртлэх хувийг 50 кг-аар, 70 орчим хувийг задгай байдлаар зах зээлд нийлүүлнэ. Хэрэгцээ гарвал тн-оор шуудайтай үйлдвэрлэж болно.

Зураг.3.Бүтээгдэхүүн

3. ГОЛ БА БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛИЙН ТОВЧ ТОДОРХОЙЛТ

Богино хугацааны нөлөөлөл Тээрэм бутлуур, шатаах зуух зэрэг хүнд механизмуудаас агаарт бохир утаа хаягдах,хөрс бохирдох, мөн цементийн түүхий эд болох хөрс чулуулагууд ачих тээвэрлэх явцад тоос босох,дуу чимээ гарах зэрэг сөрөг нөлөөллүүд нь богион хугацааны нөлөөлөлд багтана.Түүнчлэн хур бороо багатай агаар хуурайшсан салхитай үед хөрсний овоолго зам тээврээс их хэмжээний органик бус тоос ялгарч ажиллагсдын эрүүл мэнд болоод хүрээлэн буй орчны хөрс ургамалд нөлөөлнө.

Урт хугацааны нөлөөлөл Түүхий эд олборлох, тээвэрлэх явцад байгалийн унаган төрх алдагдаж, хөрс ургамлын бүтцэд өөрчлөлт орж элэгдэл эвдрэлд оруулах зэрэг сөрөг нөлөөллийг бууруулах, нөхөн сэргээх ажлыг дэс дараалалтай хийж хэвших нь хүрээлэн буй орчны цаашдын насжилтанд маш чухал юм.

Төслийн байршил,шийдэл,төлөвлөт болон хэрэгжүүлэхтэй холбогдсон болзошгүй нөлөөлийг магадлан жагсаах

Хүснэгт 4. Сөрөг нөлөөлөл

Байгаль орчны асуудлууд	Нөлөөллийн үр дагавар			
	Нөлөөгүй	Муу	Дунд	Сайн
1.Төслийн байршилтай холбоотой байгаль орчны асуудал				
Голын голдиролыг эвдэх,өөрчлөх,эрэг эвдрэн үерийн ус тавих нөхцөл бүрдэх	x			
Төслийн байршилтай холбогдож хүн амын нүүдэл бий болох,хүн амыг зөөж байршуулах шаардлага гарах	x			
Ой модыг огтлох явдал гарах	x			
Түүх соёлын дурсгалт газрыг эвдэхэд хүрэх	x			
Усан хамгамж, ус хэрэглээний асуудлаар өөр байгууллагын үйл ажиллагаатай зөрчилдөх	x			
Бүс нутгийн булаг, шанд хатах,ширгэх аюул гарах эсэх	x			
Үйлдвэрийг барих ба ашиглах үйл ажиллагаа нь тухайн орон нутагт нийцтэй эсэх				x
2. Цементийн үйлдвэрийн төслийн шийдэл, төлөвлөлттэй холбоотой байгаль орчны асуудал				
Үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлийн өвчнөөс сэргийлэн хамгаалах болон ажилтнуудыг хорт хий, гал түймрээс хамгаалах асуудлыг төлөвлөлт			x	
Үйлдвэрийг барих ба ашиглах үйл ажиллагааны үед гарах шуугианыг тогтоосон хэмжээнээс				x
Тусгай анхаарал тавих шаардлагатай цацраг идэвхит бодис, тоос, утаа гардаг эсэх			x	
3.Төслийн үйл ажиллагааны үеийн байгаль орчны асуудал				
Үйлдвэрийг барих ба ашиглах үйл ажиллагааны төлөвлөлт, санхүүжилт хир зэрэг бодитой, шаардлага хангасан эсэх			x	
Хөрсний элэгдлийг бууруулах,орчныг тохижуулах асуулдал төлөвлөгөөнд тусгагдсан байдал (нүхийг буцааж битүүлэх, хөрсжүүлэх ургамал тарих)		x		
Үйлдвэрийн технологийн болон ахуйн бохир усыг цэвэрлэлгүйгээр хаясанаас хөрсөнд нэвчин хөрсний болон гүний ус бохирдох, улмаар усны гольдиролд сөрөгөөр нөлөөлөх		x		
Шуурхай хяналтын асуудал (төсөлд шуурхай хяналтын хугацаа, мөнгө зардал тусгагдсан)		x		
Төслийн бусад асуудал (төслийн инженерийн болон санхүү,эдийн засгийн боломжийн талаарх асуудал)			x	
4. Төслийн ерөнхийд нь хянаж үзэх шалгуурууд (бодлогын чанартай асуудлууд)				
Төслийг хэрэгжүүлэх явцад байгалийн бусад олдошгүй нөөц баялагыг зөвтгөх аргагүйгээр гарздах	x			
Төслийн үр дүн нь биологийн төрөл зүйлд осолтой, аюулд хүргэх (генофондод нөлөөлөх, ховор, нэн ховордсон амьтан ургамал устгах г.м)	x			

Төслийн байгаль орчны болзошгүй нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний нэгтгэл

Хүснэгт 5. Нөлөөлөл тодорхойлолт

Нөлөөллийн төрөл	Эрчим	Үргэлжлэх хугацаа	Хамрах хүрээ	Магадлал	Нийт оноо	Онооны эзлэх хувь %	Нөлөөллийн зэрэг
1.Байгалийн төрөл зүйлийн өөрчлөлт							
Гадаргын усны чанарын өөрчлөлт	-	-	-	-	-	-	-
Ургамлын бүтцийн өөрчлөлт	2	2	1	2	7	28	Бага
Хөрсний элэгдэл, эвдрэл, бохирдол	2	5	1	2	10	40	Дунд
Геологийн тогтоцын өөрчлөлт	2	2	1	1	6	24	Бага
Зэрлэг, ан амьтдын орон зайн өөрчлөлт	2	5	1	1	9	36	Дунд
Агаарынорчин /бохирдол/	6	5	1	2	14	56	Дунд
Газар доорх усны нөөц	8	5	2	4	19	76	**Өндөр**
Дундаж						**41.33**	Дунд
2. Байгалийн нөөцийн ашиглалт							
Газрын гадаргын нөөцийн баялаг	2	2	1	2	7	28	Бага
Бэлчээр, тэжээлийн байдал	2	2	1	1	6	24	Бага
Эрдэс түүхий эдийн нөөц	6	5	2	2	15	60	Дунд
Дундаж						**37,3**	Дунд
3. Байгаль орчны өөрчлөлт							
Ундны усны чанар, хэмжээ	2	5	1	2	10	40	Дунд
Хөрсний бохирдол	2	2	1	1	6	24	Бага
Дуу чимээ, шуугианы нөлөөлөл	2	1	1	1	5	20	Бага
Дэд бүтцийн хөгжилд нөлөөлөх	+						+
Үйлчилгээний салбарын үйл ажиллагаанд нөлөөлөх	+						+
Дундаж						**29,3**	**Бага**
4. Байгалийн цогцолборт газар,түүх соёлын дурсгалт зүйл, соёлт давхаргад үзүүлэх нөлөөлөл							
Байгалийн үзэсгэлэнт төрх өөрчлөгдөх	2	1	1	1	5	20	Бага
Ландшафтын хэлбэр, өнгө өөрчлөгдөх	2	1	1	1	5	20	Бага
Тусгай хамгаалалтай ба цогцолбор газарт нөлөөлөх	-	-	-	-	-	-	-
Түүх соёлын дурсгалт зүйлд нөлөөлөх	-	-	-	-	-	-	-
Археологи, палентологийн олдворт нөлөөлөх	-	-	-	-	-	-	-
Дундаж						**20**	**Бага**
5. Бусад нөлөөлөл							
Автозамын тээвэрлэлтээс шалтгааланхөрс эвдрэх	2	2	1	2	7	28	Бага
Ахуйн хаягдал, хогийн цэгийн ариутгал муугаас эвгүй үнэр гарах, шавьж үржих	2	1	1	2	6	24	Бага
Хүчтэйсалхи, түймэргазархөдлөл, аянга	2	1	1	2	6	24	Бага
Дундаж						25,3	Бага
Үрдүн/ерөнхий дундаж/						**29,3**	**Бага**

Тайлбар: **(-)**–нөлөөлөлгүй буюу байхгүй байгааг илэрхийлнэ.

4. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө нь төсөл хэрэгжих нутаг дэвсгэрийн байгаль орчныг хамгаалах, зүй зохистой ашиглах, нөхөн сэргээх, нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээгээр тогтоосон сөрөг нөлөөллийг бууруулах, арилгах, урьдчилан сэргийлэх, төсөл хэрэгжих орчинд үүсэж болзошгүй сөрөг үр дагаврыг хянах, илрүүлэх үндсэн зорилго бүхий эрхзүйн баримт бичиг юм.
“Мөнхийн баян гал” ХХК-ийн хэрэгжүүлж буй төслийн үйл ажиллагааны явцад байгаль орчин, хүн амын эрүүл мэндэд үзүүлэх гол сөрөг нөлөөлөлүүд тэдгээрийн цар хүрээг тооцон сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, багасгах арга хэмжээний зөвлөмжийн хүрээнд энэхүү байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг (БОМТ) боловсрууллаа.

“Мөнхийн баян гал” цемент боловсруулах үйлдвэр” төслийн Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ, удирдлага зохион байгуулалтын арга хэмжээ, нөхөн сэргээлт ногоон байгууламжийн төлөвлөгөө, осол эрсдэлийг бууруулах арга хэмжээ, хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр хэрэгжүүлэх зэргийг нарийвчилан тодорхойлж хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө, холбогдох зардлыг тусгав. Харин төслийн хүчин чадал, цар хүрээ, төслийн байршилаас хамааран дүйцүүлэн хамгаалах аргахэмжээ, нүүлгэн шилжүүлэлт, нөхөн олговор олгох арга хэмжээний төлөвлөгөө, түүх, соёлын өвийг хамгаалах төлөвлөгөөг тусгаагүй болно.

Төв аймгийн Сэргэлэн сумын 1-р багийн нутагт байрлах
“Мөнхийн баян гал” цемент боловсруулах үйлдвэр”-ийн 2025 оны байгаль орчны
менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэхийн тулд нийт
Хорин гурван сая гургаан зуун наян сая төгрөг (23’680’000) төгрөг зардал төсөвлөж байна.
Бусад нэмэлт зардлуудыг үйлдвэрийн нэгдсэн үйл ажиллагааны зардал тусгаж өгсөн болно.

Хүснэгт 6. БОМТ-ний зардлын задаргаа

Д/д	Бүрэлдэхүүн хэсэг	Төсөв /*мян.төг*/
1	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө	6.568.000
2	Нөхөн сэргээлт ногоон байгууламжийн зардал	9.494.000
3	Химийн бодисын менежментийн төлөвлөгөө	2.610.000
4	Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө	1.050.000
5	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр	2.358.000
6	Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөө	750.000
7	Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг олон нийтэд тайлагнах хуваарь	850.000
2025 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний төсөв		**23.680.000 төг**

4.1 Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө
Төслийн үйл ажиллагаанаас хүрээлэн буй орчинд нөлөөлөх нөлөөллийг бүрэлдэхүүн тус бүрээр авч үзэн тодорхойлоход нөлөөллийн эрчмын үнэлгээ бага буюу үр дагаврын нөлөөллийн үнэлгээ багатай төсөл юм. Иймд сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөнд агаар орчин, хөрс, ургамлан бүрхэвчид нөлөөөлөх нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээг төлөвлөв. Хөрс, ургамлыг нөхөн сэргээх төлөвлөгөөг тохижилт ногоон байгууламжийн бүлэгт дэлгэрэнгүй тусгав. Төслийн нөлөөллийн бүсэд зэрлэг ан амьтан, гадаргын уст цэг байхгүй.

5. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

“Мөнхийн баян гал” ХХК цементийн үйлдвэр сөрөг нөлөөллийн үйл ажиллагааг дараах байдлаар гүйцэтгэсэн болно.

Үйлдвэрийн үйл ажиллагаанаас үүсэж буй сөрөг нөлөөллийг бууруулахын тулд тухайн үйлдвэрийн хашаанд ногоон байгууламжыг сайжруулах, нөхөн сэргээлт болон орчны усалгаа, тэр бум мод хөтөлбөр зэрэг тохижилтын ажлыг Байгаль орчны менежмент төлөвлөгөөнд тусган ажиллаж байна.

Энэхүү төлөвлөгөөг боловсруулахдаа 2022 оны Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын нарийвчилсан үнэлгээний үйлдвэрийн нэмэлт тодотголын тайлан болон 2025 онд гүйцэтгүүлэх Байгаль орчны аудитын тайланг иш болгон байгаль орчны талаарх ажлуудыг хийж хэрэгжүүлэхээр зорин ажиллаж байгаа болно..

Гол ба болзошгүй сөрөг нөлөө	Урьдчилан сэргийлэх, бууруулах, арилгах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар хүрээ	Нэгжийн өртөг /сая. төг/	Нийт зардал /сая. төг/	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах стандарт, аргачлал
4. 1 Агаарын чанар						
Тоосжилт, дуу шуугиан үүсэж, хүний эрүүл мэндэд сөргөөр нөлөөлөх	Дуу чимээ, тоосжилттой ажлын байранд ажиллах ажиллагсдыг маск, иж бүрэн хувцас, чихний бөглөө, нүдний шил зэрэг хамгаалах хувцас хэрэгслээр хангах	Үйлдвэрийн ажилчдад	2025 оны Үйлдвэрийн Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал эрүүл ахуйн төлөвлөгөөнд тусгана.		2025 он	MNS (ISO) 13994:2003 Хамгаалалтын хувцас ерөнхий шаардлага . MNS 5010-2001 Тоос Ажлын байрны агаар дахь тоосны агуулгыг хэмжихэд тавигдах ерөнхий шаардлага. MNS 4585:2016 Агаарын чанар. Техникийн ерөнхий шаардлага.
	Бутлах, шигших, нунтаглах, холих,ачих буулгах бүх цехүүдийн агааржуулах хоолой бүрт тоос баригч уутан фильтрүүдийн ашиглалт арчилгааг хийх шинэчлэх	Үйлдвэрийн талбайд	Үйл ажиллагааны зардалд тусгав.		2025 оны туршид	MNS 4930 : 2000 Үйлдвэрлэлийн тоног төхөөрөмжийн аюулгүй ажиллагаа

Агаарын чанарын хяналт шинжилгээг мэргэжлийн эрх бүхий байгууллагаар хийлгэх	Агаарын температур, чийглэгАгаарын урсгалын хурд	Түүхий эд, материалын эрсдэл бүхий хэсгүүд дээр	810.000 төг	Жилд 2 удаа	Агаарын тухай хууль, MNS 4585:2016 Агаарын чанар. Техникийн ерөнхий Шаардлага MNS 6999:2023 Testo1410-2, Testo 405-V1
Орчны тоосжилт бууруулах	Үйлдвэрээс нэгдсэн засмал зам хүртлэх 8 км сайжруулсан шороон замыг засаж янзлан үе шаттай хатуу хучилттай засмал зам тавих ажлыг эхлүүлэх	8км зам	Байгууллагын үйл ажиллагааны зардал буюу нэгдсэн төсөвт тусгаж өгөв.	2025-2026 он	**БНбД 32.02.05** – Авто замын барилга, норм ба дүрэм **MNS 4598:2020** – Авто замын асфальт бетон хучилтын техникийн шаардлага **MNS 5342:2003** – Зам барилгын газар шорооны ажил
	Дотоод тээвэрлэлтээс үүсэх тоосжилтийг дарах зорилгоортоос дарах усалгаахийх (зуны улиралд), Зам талбайн усалгааг тодорхой хуваарийн дагуу хийж хэвших	Тээвэрлэлтийн зам дагуу 8км	Үйл ажиллагааны зардал тусгах	2025 он	MNS4585:2016 Агаарын тухай хууль дагалдах стандартууд

Гол ба болзошгүй сөрөг нөлөө	Урьдчилан сэргийлэх, бууруулах, арилгах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар хүрээ	Нэгжийн өртөг /сая. төг/	Нийт зардал /сая. төг/	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах стандарт,аргачлал
4.2 Усны чанар						
Гадаргын болон гүний ус бохирдох	Бохир ус цэвэрлэгээний 2 байгууламжийн үйл ажиллагааг хэвийн горимд бүрэн шилжүүлэх,	Гүний худагууд болон цэвэрлэх байгууламж	Байгууллагын дотоод үйл ажиллагааны зардалд тусгав.		2025 туршид	-Монгол улсын хаягдал усны MNS4943:2014 стандарт - MNS 4586:1998 Усан орчны чанарын үзүүлэлт. - MNS 3934:1986 Ундны болон үйлдвэрийн ус-Химийн шинжилгээ хийх- дээж авах, хадгалах, зөөвөрлөх - MNS 5667-2:2001 Усны чанар-Дээж авах-2-р бүлэг Дээж авах арга MNS 4867:1999 Усны чанар-Дээж авах-3-р бүлэг Авсан дээжийг зөөвөрлөх, хадгалах арга.
	Цэвэр ус болон хаягдал усны чанарын шинжилгээг улиралд 2-оос доошгүй удаа мэргэжлийн байгууллагаар хийлгэх	Ашиглах буй бүх худагт	237.000 төг	948.000 төг	2025он Улиралд 1 удаа	
Байгалийн усныөөц ашиглах, хамгаалах	Усны нөөц ашигласны төлбөрийг цаг тухайд нь төлөх	Бүх худгууд дээр	Ашигласан усны хэмжээг буюу тоолуурын дүнгээр тооцно..		2025 жилийн турш	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн тухай хууль - 2012.05.17
Үйлдвэрийн хэсэгт хяналтын цооногийн мэдээлэл нэгтгэх	Эрх бүхий мэргэжлийн байгууллагаар мониторингынцооногт нэгдсэн усны сүлжээний мэдээлэл нэгтгэх логгер төхөөрөмж суулгах	Үйлдвэрт	Үйл ажиллагааны зардал		2025 он	MNS 6088 : 2010 Худгийнцооногөрөмдөх, тоног төхөөрөмж суурилуулах ажилд тавихтехникийншаардлага

Гол ба болзошгүй сөрөг нөлөө	Урьдчилан сэргийлэх, бууруулах, арилгах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар хүрээ	Нэгжийн өртөг /сая. төг/	Нийт зардал /сая. төг/	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах стандарт, аргачлал
4.3 Ургамлан нөмрөг						
Үйлдвэрийн болон орчны талбай дахь хөрс, ургамлан нөмрөг нөлөөлөлд өртөх	Ургамлын мониторинг судалгааг жилд 1-2 удаа явуулж, үр дагаврыг тогтмол хянах	Үйлдвэрийн талбай болон орчны бүсэд	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт тусгав.		2025 он Жилд 1-2 удаа	- Бэлчээрийн газрын хөрсний элэгдэл эвдрэл, ургамлын талхагдлыг тогтоох ерөнхий шаардлага.MNS 5546: 2005 Ургамлын мониторинг хийх гадаад ба дотоодын судлаачдын гаргасан аргачлал, аргазүйг баримтална.
Ашиглалтын талбай дахь хөрс, ургамлан нөмрөг нөлөөлөлд өртөх	Эдэлбэр газрын хэмжээнд талбайн тохижилтыг хийж, ногоон байгууламж байгуулах	Үйлдвэрийн талбайд	Нөхөн сэргээлт, ногоон байгууламжийн төлөвлөгөөнд тусгав.		Жил бүр	- Хөрс хамгаалах, цөлжилтөөс сэргийлэх тухай хууль Эвдэрсэн газрыг ургамалжуулах. Техникийн ерөнхий шардлага MNS 5918:2008
4.4 Хөрсөн бүрхэвч						
Ахуйн гаралтай хог хаягдлыг цэвэрлэх, хог хаягдлын талбайд тээвэрлэх	Хог хаягдлын нэгдсэн цэгийг тохижуулах	Үйлдвэрийн одоо байгаа хогын цэгт	Үйл ажиллагааны зардал		2025	Хог хаягдлын тухай хууль Ахуйн хог хаягдлын тээвэрлэлт. Ангилал. Ерөнхий шаардлага MNS 5344:2003
Түүхий эдийн тээврийн 8 км зам нь орчны тоосжилт үүсгэх	Хуурайшилттай нөхцөлд усалгаа хийх, Зам засварын ажлыг гүйцэтгэх	Тээврийн зам, үйлдвэрийн тоосжил бүхий хэсэг	Дотоод санхүүжилтээр		2025 он	MNS,ISO 4227: 2002 MNS 0017-2-0-07:1979 MNS 0017-2-1-01 : 1978 MNS 4585:2007

<table>
<tr><td colspan="6">4.5 Амьтны аймаг</td></tr>
<tr><td>Үйлдвэрийн болон орчны талбай дахь амьтны аймаг нөлөөлөлд өртөх</td><td>Амьтны мониторинг судалгааг БО-ны аудитын дагуу мэргэжлийн байгууллагаар хийж гүйцэтгүүлэх</td><td>Үйлдвэрийн талбай болон орчны бүсэд</td><td>Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт тусгах.</td><td>2025 он</td><td>Амьтан судлаачдын зөвлөмж, тусгай боловсруулсан арга зүй</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Гол ба болзошгүй сөрөг нөлөө</th><th>Урьдчилан сэргийлэх, бууруулах, арилгах арга хэмжээ</th><th>Арга хэмжээний цар хүрээ</th><th>Нэгжий нөртөг /сая. төг/</th><th>Нийт зардал /сая. төг/</th><th>Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж</th><th>Баримтлах стандарт, аргачлал</th></tr>
<tr><td colspan="7">4.6 Удирдлага, зохион байгуулалтын талаар авах арга хэмжээ</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Хүний эрүүл мэнд</td><td>Ажиллагсдыг жил бүр эрүүл мэндийн урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамруулах</td><td>Үйлдвэрийн ажилчдад</td><td colspan="2" rowspan="3">Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал эрүүл ахуйн төсөвт оруулсан</td><td>Жилд 1-2</td><td rowspan="3">- Хөдөлмөрийн тухай хууль
- Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хууль
- Хөдөлмөрийн аюулгүй
- ажиллагаа. Эрүүл ахуй. Химийн хорт бодисын ангилал ба аюулгүй ажиллагааны ерөнхий шаардлага MNS 4992:2000
- Хамгаалалтын хувцас ерөнхий шаардлага. MNS (ISO) 13688:2000 Гал түймрээс хамгаалах. MNS 5566-2005</td></tr>
<tr><td>Ажлын байранд анхан шатны тусламж үйлчилгээний иж бүрэн багаж хэрэгслийг авч, байрлуулах.</td><td>Үйлдвэрийн байр, удирдлага, ажилтнуудын байр</td><td>2025 он жилд 1 удаа</td></tr>
<tr><td>Ажиллагсдыг нэг бүрийн хамгаалах хэрэгслээр бүрэн хангах</td><td>Бүх ажиллагсад</td><td>Сар бүр 1-2 удаа</td></tr>
</table>

	Жил бүр тухайн жилийн,байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө боловсруулах, хэрэгжилтийг хангах, биелэлтийг тайлагнах		Үйл ажиллагааны Дотоод төлөвлөлтөөр	Жил бүр	Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 2019 оны 10 дугаар сарын 29- ний өдрийн А/618 тоот тушаалын хавсралт- Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө боловсруулах, хянан батлах, тайлагнах журам
Орон нутагтай хамтран ажиллах	Хяналт шинжилгээний үр дүнгүүдийг орон нутгийн захиргаа, нутгийн оршин суугчдад.танилцуулж, тэдний саналыг авах	Орон нутаг хамтын ажиллагаан ы хүрээнд		11-12 сар	
Байгаль орчин нийгэм эдийн засагт үзүүлэх нөлөөлөл	Байгаль орчны аудит хийлгэх	Үйлдвэри йн хүрээнд	4.000.000	2025 он	Байгаль орчныг хамгаалах тухай хуулийн 10-р зүйл.
СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ НИЙТ ЗАРДАЛ /сая.төг/			**Засмал зам тавих болон, Мод тариалалтын ажлын мөнгөн дүн багтаагүй болно.! 2025 оны зардал: 6.568.000 төг**		

6. НӨХӨН СЭРГЭЭЛТ НОГООН БАЙГУУЛАМЖИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Гол ба болзошгүй сөрөг нөлөө	Урьдчилан сэргийлэх, бууруулах, арилгах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар хүрээ	Нэгжийн өртөг /сая. төг/	Нийт зардал /сая. төг/	Хэрэгжүүл эх хугацаа ба давтамж	Баримтлах стандарт, аргачлал
Үйлдвэрийн газрын байгаль, цаг уурын онцлогт тохируулан үйлдвэрийн хашаан дотор мод тарьж ногоон байгууламжийг өргөтгөн байгуулах	Мод тарих /хайлаас, буйлс, улиас/	Эзэмшлийн газрын 10%-иас багагүй талбай буюу 10.8 га талбай* Ерөнхийлөгчийн санаачилсан тэрбум мод хөтөлбөрийн хүрээнд 2 га талбайд мод тарих 3-н жилийн гэрээ хийгдсэн	1-2 га-д тарих модны тоо 3000 ш суулгац 15 га * суулгацын дундаж үнэ 6000 төгрөг Мэргэжлийн байгууллага тариалалт хийнэ.	Үйл ажиллагааны зардал тусгагдсан	2025 он	Эвдэрсэн газрыг ургамалжуулах. Техникийн ерөнхий шардлага MNS 5918:2008 Хөрс хамгаалах, цөлжилтөөс сэргийлэх тухай хуулийн 7.2.4-р зүйл.
Үйлдвэрийн гадна зам, талбайн тээврийн хөдөлгөөнөөс үүсэх тоосжилт	Зам талбайн тогтмол усалгаа, хучилт болон арчилгаа хийх	Үйлдвэрийн тээврийн гол болон туслах замууд	45.000	9.000.0	Жилийн туршид	Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө, MNS 5917:2008 (Агаарын чанарын стандарт)
Эвдэрсэн овоолго, шорооноос хөрс, тоос задгайрч тархах	Илүүдэл шороог зайлуулж, талбайг тэгшлэх	Овоолгын бүх талбай, тэгшлэлт хийсэн хэсэг		494.0	2-3 улиралд	"Газрын нөхөн сэргээлтийн аргачлал" (БОНХЯ), MNS 5914:2008 (Хөрсний чанар)

Ногоон байгууламж арчилгаа хангалтгүйгээс ургамал хорогдох	Улирлын арчилгаа усалгаа хийх	Таримал мод бут, зүлэгжүүлсэн хэсгүүд	Гэрээт байгууллагын гэрээний дүнгээр	1,3-р улиралд	Ногоон байгууламжийн стандарт MNS 6424:2013
НӨХӨН СЭРГЭЭЛТ, НОГООН БАЙГУУЛАМЖИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ НИЙТ ЗАРДЛЫН ДҮН:			**2025 оны зардал: 9.494.000 төг**		

7. НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ, НӨХӨН ОЛГОВОР ОЛГОХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Тус үйлдвэрлэлээс орон нутгийн иргэд, оршин суугчид, айл өрх, байгууллагыг нүүлгэн шилжүүлэх шаардлагагүй бөгөөд байгаль цаг уур гамшиг ослын үед болон ихэвчлэн цас зудтай жилүүдэд техник хэрэгсэл, хүн хүчээр туслах арга хэмжээ тогтмол авч ажиллдаг билээ.

8. БИОЛОГИЙН ОЛОН ЯНЗ БАЙДЛЫН ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Тус төслийг хэрэгжүүлэх явцад биологийн олон янз байдалд эргэн нөхөн сэргэхээргүй сөрөг нөлөөлөл үзүүлэхгүй учраас биологийн олон янз байдлын дүйцүүлэн хамгаалах төлөвлөгөө боловсруулах шаардлагагүй гэж байгаль орчны нарийвчласан үнэлгээнд тусгаж өгсөн байна.

9. ТҮҮХ СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

А. Архелогийн судалгаа. Цементийн үйлдвэрийн орчим нь улсын чанартай авто зам, төмөр зам, өндөр хүчдэлийн шугам зэрэгт холбогдсон дэд бүтэц сайтар хөгжсөн бүс нутаг бөгөөд эртнээс эхлэн хүн тасралтгүй орших амьдарч байсан нутаг учир эртний түүх, архелогийн хайгуул судалгааны ажил хийгдээгүй учир Монгол улсын болон аймаг, орон нутгийн тусгай хамгаалалттайтүүх, архелогийн томоохон дурсгал бүртгэгдээгүй байна. Иймд түүхийн олон үеийн дурсгал байх магадлалтай хэдий ч уг газар нь намагтай, цэвдэг бүхий бамбалзуур хөрстэй байгаа нь дурсгал байх магадлалыг багасгаж байна. Судалгааны үр дүнд ямар нэгэн түүх археологийн дурсгал илрээгүй болно.

Б. Палентологийн судалгаа. Төсөл хэрэгжих талбайд явуулсан палеонтологийн хайгуул, тандан судалгааны үр дүнд палеонтологийнолдвор эртний амьтан ургамлын чулуужсан үлдэгдэл илрээгүйболно. Гэсэн хэдий ч энэ талбайд тархсан девоны настай Горхи формацын улаан хасын үеүд нь микро амьтны үлдэгдэл радиоляр элбэгтэй бөгөөд түүнд силур-девоны цаг үеийн радиолярын 4 цогцолборыг ялгаж, хурдсын насыг нарийвчлан тогтоож байсан стратиграфийн ач холбогдолтой зүсэлтүүдтэй дүүрэгт тус цементийн үйлдвэрийн талбай хамаарагддаг тул цаашид анхаарч ажиллах шаардлагатай. Бидний судалгаагаар одоогоор цементийн үйлдвэр нь доод девоны Сэргэлэн формацын ногоон занарын зузаалаг дээр байрлаж байгаа нь тогтоогдсон тул палеонтлогийн талаас нөлөөлөх зүйлгүй юм.

Төслийн үйл ажиллагаанаас төсөл хэрэгжих орчны түүх, соёлын өв дурсгалд сөрөг нөлөөлөл үзүүлэхгүй.

10. ХИМИЙН БОДИСЫН ЭРСДЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

№	Байгаль орчныг хамгаалах арга хэмжээ	Хамрах хүрээ	Хэрэгжүүлэх хугацаа	Нийт зардал /мянга, төгрөг/	Хэрэгжүүлэгч	Биелэлтийн шалгуур	Баримтлах хууль, журам, стандарт
1	Химийн бодистой харьцах үеийн өдөр тутмын зааварчилгаа , Давтан зааварчилгаа	Лабораторт ажиллаж буй бүх ажилчид	2025 оны турш тогтмол	Үйлдвэрийн урсгал зардалд тусгасан	БОХАБЭА-н хэлтэс мэргэжлийн байгууллага хамтран хэрэгжүүлнэ	Танхимийн болон ажлын байран дээрх зааварчилгаа, БОХАБЭА-н дарга хяналт тавина.	“Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай” хууль
2	Химийн бодис алдагдахаас урьдчилан сэргийлэхарга хэмжээ авах, болзошгүй аюулын үед аврах баг бэлтгэх	Үйлдвэрийн бүх ажилчид	2025 оны улирал тутам	Үйлдвэрийн урсгал зардалд тусгасан	Үйлдвэрийн захиргаа, БОХАБЭА-н хэлтэс	Химийн хорт бодистой агуулахын аюулгүй байдал хамгаалалтыг сайжруулах, гал унтраах хэрэгслийг бэлэн байлгах	“Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай” хууль “Гамшигаас хамгаалахтухай хууль”
3	Химийн бодисын хор аюул, аюулгүй ажиллагааны сургалт	Лабораторын химийн бодистой ажилладагажилчид	2025 оны 02-р улиралд	210.000	БОХАБЭА-н хэлтэс,	Химийн бодистой ажилладаг ажилчид хор аюулын мэдлэгтэй болох	Химийн хорт болон аюултай бодисынтухай хууль
4	Хүчил шүлтэнд тэсвэртэй тусгай зориулалтын хувцас, хэрэгслээр хангах	Химийн бодистой ажилладаг ажилчид	Лаборатор ажиллаж буйбүх нөхцөлд	Үйлдвэрийн урсгал засварт тусгагдсан	БОХАБЭА-н хэлтэс,	Тусгай зориулалтын хувцас хэрэглэлийг тогтсон стандартаар хангаж ажиллах	“Химийн хорт болон аюулгүй бодисын тухай” хуулийн 13-рзүйл

5	Лабораторoос гарах шингэн хог хаягдлыг мэргэжлийн эрх бүхий байгууллагаар гэрээ байгуулан устгуулах	Лаборатор химийн бодисынагуулах	2025 оны туршид Жилд 2-3 удаа	1литр 13.600 төг= 2.400.0	БОХАБЭА-н хэлтэс, Мэргэжлийн байгууллага	Химийн хортой хог хаягдлыг бүртгэж, устгах акт хөтлөх	“Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай” хуулийн 10-рзүйл
6	**ХИМИЙН БОДИСЫН ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ НИЙТ ЗАРДЛЫН ДҮН:**				**2025 оны зардал: 2.610.000 төг**		

11. ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

“Мөнхийн баян гал” ХХК нөөцийн үр ашигтай, хэмнэлттэй хэрэглээ, технологийг дэмжин хаягдлыг бууруулж, байгаль орчинд сөрөг нөлөө багатайгаар зайлуулах, хүнд амд амьдрах орчны эрүүл ахуйн нөлөөллийн өөрчлөлт оруулахгүй байх, түүнчлэн хог хаягдлын зохистой менежментийг төлөвшүүлж, цэвэр эрүүл орчин бүрдүүлэхэд энэхүү хөтөлбөрийн зорилго оршино.

№	Байгаль орчныг хамгаалах арга хэмжээ	Хамрах хүрээ	Хэрэгжүүлэх хугацаа	Нийт зардал /мянга, төгрөг/	Хэрэгжүүлэгч	Биелэлтийн шалгуур	Баримтлах хууль, журам, стандарт
1	Дахин ашиглах боломжгүй хог хаягдлыг орон нутгийн хогын цэгт гэрээлэн ачуулах	Үйлдвэрийн талбай дахь бүх хог хаягдал	2025 оны улирал тутам	1.050.000	БОХАБЭА-н хэлтэс, Орон нутгийн хот тохижуулах газар, Гүйцэтгэгч компани	Үйлдвэрийн дарга БОХАБЭА-н дарга хяналт тавина	Хог хаягдлын тухай хууль, Ариун цэврийнтухай хууль БО багц хуулиуд, холбогдох дүрэм журам стандарт
2	Өдөр тутмын ажилчдын Ажлын байрны тоосжилтийн цэвэрлэгээны ажил	Ажилчдын байр, үйлдвэрийн орчин	Өдөр тутам	Үйлдвэрийн урсгал зардал тусгагдсан	Туслан гүйцэтгэгч компани хариуцна	БОХАБЭА-н хэлтэс, Хэлтсийн даргахариуцаж хяналт тавина	Хог хаягдлын тухай хууль, Ариун цэврийнтухай хууль БО багц хуулиуд, холбогдох дүрэм журам стандарт

3	Нийтийн цэвэрлэгээ	Үйлдвэрийн бүх талбай болон мөн гадна талбайн 50м хамрагдана.	2025 улирал бүр	Үйлдвэрийн урсгал зардал тусгагдсан	БОХАБЭА-н хэлтэс үйлдвэрийн бүх хэлтэс,ажилчид хамрагдана	Үйлдвэрийн дарга БОХАБЭА-н хэлтсийн дарга хяналт тавиж үнэлэлт өгнө	Хог хаягдлын тухай хууль, Ариун цэврийнтухай хууль БО багц хуулиуд, холбогдох дүрэм журам стандарт
4	Хог хаягдлын цэгийн ашиглалт хамгаалалт	Хогийн цэгийн орчим	Тогтмол хугацаанд жилийн турш үйл ажиллагаа явуулна	Үйлдвэрийн урсгал зардал тусгагдсан	БОХАБЭА-н хэлтэс, Гүйцэтгэгч компани	Хязгаарлах хаалт хашлага хийх, Үерийн шуудуу хийх, анхааруулах, тэмдэглэгээг байршуулах зэргийг БОХАБЭА-н хэлтсийн дарга хяналт тавина.	Хог хаягдлын тухай хууль, Ариун цэврийнтухай хууль БО багц хуулиуд, холбогдох дүрэм журам стандарт
ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ НИЙТ ЗАРДЛЫН ДҮН:					**2025 оны зардал: 1.050.000 төг**		

12. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ УДИРДЛАГЫН МЕНЕЖМЕНТ

"Мөнхийн баян гал" ХХК-ийн захирлын тушаалаар компанийн байгаль орчин, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал эрүүл ахуй хариуцсан инженер томилж, байгаль орчныгхамгаалах, нөхөн сэргээх төлөвлөгөө болон байгаль орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг компани захиргааны өмнө хариуцна. Байгаль орчны асуудал хариуцсан төр захиргааны бүх шатны байгууллагын өмнө дээрх хариуцлагыг компаний ерөнхий захирал хариуцлага хүлээнэ. Байгаль орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг графикаар үзүүлэв.

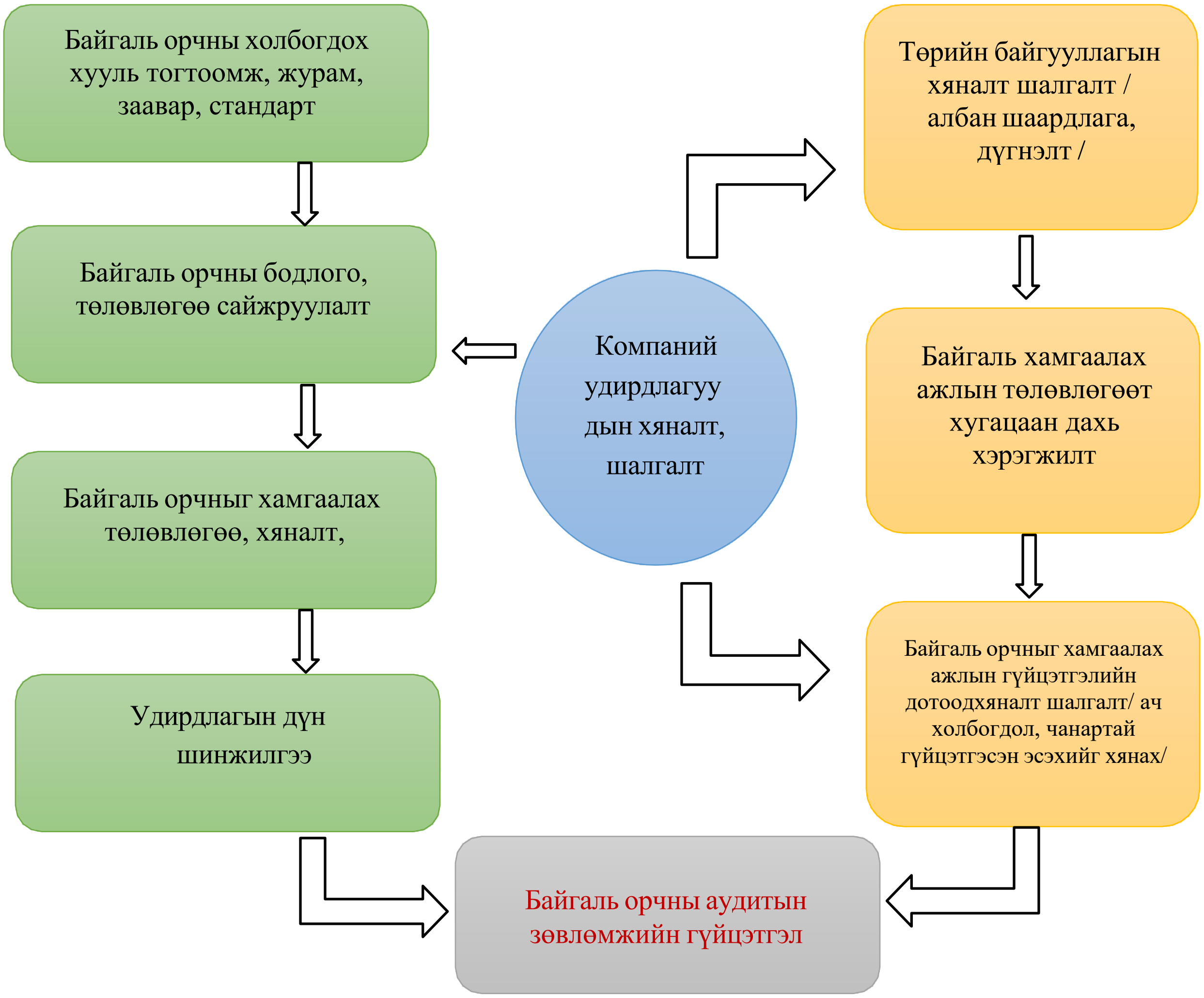

12.1 *БОМ-н төлөвлөгөөнд байгаль орчны бодлогыг хэрэгжүүлэхэд хэлтэс албадын үүрэг оролцоо*

№	Хэлтэс нэгж	Оролцох хэлбэр	Эрх зүйн шаардлага
1	БО,ХАБ-ын хэлтэс	Хүний эрүүл, аюулгүй орчинд амьдрах эрхийг хангах, нийгэм, эдийн засгийн хөгжлийг байгаль орчны тэнцэлтэй уялдуулах, өнөө болон ирээдүйн үеийнхний ашиг сонирхлын үүднээс байгаль орчныг хамгаалах, түүний баялгийг зохистой ашиглах, жам ёсны боломжтойг нь нөхөн сэргээхтэй холбогдож төр, иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагын хооронд үүсэх харилцааг зохицуулах.	БАЙГАЛЬ ОРЧНЫГ ХАМГААЛАХ ТУХАЙ ХУУЛЬ, ГАЗРЫН ТУХАЙ ХУУЛЬ
2	Үйлдвэрийн хэлтэс	БОМТ-нд хамгийн голлох үүргийг гүйцэтгэх бөгөөд, хог хаягдлын менежмент, шимт хөрсний менежмент, үйлдвэрийн үйл ажиллагаанаас үүдэлтэй тоосжилтыг тогтоосонхэмжээнд хүргэж бууруулах арга хэмжээг тус тус гүйцэтгэх, БО-нд шаардагдах журам стандартыг баримтлаж ажиллах,	Хог хаягдлыг цуглуулах, хадгалах,тээвэрлэх, устгах журам, Асгаралтын үед ажиллах журам
3	Хангамж	Байгаль орчны чиглэлээр үйлдвэрт явуулж буй бүхий л арга хэмжээнд шаардагдах багаж хэрэгслээр хангаж ажиллах,	----
4	Санхүү	БОМТ-нд тусгасан ажлуудад зарцуулагдах хөрөнгийн эх үүсвэрүүдийг шийдвэрлэж өгөх	----
5	Гадаад харилцаа	Нийгмийн хариуцлага, байгаль орчны чиглэлээр хийгдэж буй эерэг ажлыг олон нийтэд сурталчлах	Тухайн жилийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөө”
6	Борлуулалт	Бүтээгдэхүүн тээвэрлэлтийн зохих маршрут чиглэлийг тодорхойлж өгөх, Тээвэрлэлтийн гэрээнд зориулалтын зөвшөөрөгдсөн замаар зорчих асуудлыг хамтран шийдвэрлэж ажиллах	----
7	Хуулийн хэлтэс	Байгаль орчны тухай хууль бусад шаардлагатай хууль эрх зүйн хүрээнд ажил үүрэг гүйцэтгэх, Хууль эрх зүйн зөвлөмж өгөх	БАЙГАЛЬ ОРЧНЫГ ХАМГААЛАХ ТУХАЙ ХУУЛЬ, БУСАД
8	Захиргаа удирдлага	Хүний нөөцийн асуудлыг шийдвэрлэх: Шаардлагатай хүн хүчийг гэрээгээр/хөлсөөр ажиллуулах нөхцөлийг хангах зэрэг асуудлыг шийдвэрлэнэ.	----

13. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨР (ОХШХ)

Орчны хяналт-шинжилгээний хөтөлбөр нь төслийг хэрэгжүүлснээс үүдэн байгаль орчинд учруулах сөрөг нөлөөллийг тухай бүр илрүүлэх, түүнийг бууруулах зорилгоор байгаль орчны төлөв байдалд тодорхой орон зайд, тодорхой хугацааны дотор, тодорхой давтамжтайгаар ажиглалт, хэмжилт, хяналт явуулах үйл ажиллагааг тусгасан удирдамж юм.

Төсөл хэрэгжүүлэгч нь үйл ажиллагааныхаа явцад байгаль орчинд учруулж буй нөлөөлөл, түүний хэмжээ, цар хүрээ, байгаль орчны бүрэлдэхүүн хэсгүүдэд гарч буй өөрчлөлтийг хянаж, байгаль орчныг хамгаалах ажлын үр дүнд тулгуурлан цаашид авах арга хэмжээг нарийвчлан төлөвлөх зорилгоор ОХШХ-т тусгасан арга хэмжээг бүрэн хэрэгжүүлэх шаардлагатай.

"Байгаль орчныг хамгаалах тухай" хуулийн 3.1 дүгээр зүйл, "Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай" хуульд зааснаар төслийг хэрэгжүүлэх явцад төслөөс байгаль орчинд учруулах сөрөг нөлөөллийг тухай бүр илрүүлэх, түүнийг бууруулах, арилгах зорилгоор байгаль орчны төлөв байдалд тодорхой орон зайд, тодорхой хугацааны дотор, тодорхой давтамжтайгаар ажиглалт, хэмжилт, хяналт явуулах үйл ажиллагааны удирдамжийг Орчны хяналт-шинжилгээний хөтөлбөр (ОХШХ) гэнэ.

Орчны хяналт, шинжилгээний хөтөлбөр нь "Төв аймаг Сэргэлэн суманд клинкер боловсруулах үйлдвэр" төсөл хэрэгжиж буй бүс нутагт гарч болзошгүй өөрчлөлтүүдийг эрт тодорхойлох, сөрөг нөлөөллийг бууруулах үйл ажиллагааны үр дүнг тайлагнах, авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний үндэслэлийг боловсруулах, орон нутгийн захиргаа, хяналтын байгууллага, нутгийн оршин суугчдад байгаль орчин, амьдрах орчны өөрчлөлтийн талаар бодит мэдээлэл өгөх үндсэн зорилготой.

Төсөл хэрэгжүүлэгч нь үйл ажиллагааныхаа явцад байгаль орчинд учруулж буй нөлөөлөл, түүний хэмжээ, цар хүрээ, байгаль орчны бүрэлдэхүүн хэсгүүдэд гарч буй өөрчлөлтийг хянаж, байгаль орчныг хамгаалах ажлын үр дүнд тулгуурлан цаашид авах арга хэмжээг нарийвчлан төлөвлөх зорилгоор орчны хяналт, шинжилгээний хөтөлбөрт тусгасан арга хэмжээг бүрэн хэрэгжүүлэх мөн орчны хяналт-шинжилгээний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх явцад байгаль орчны төлөв байдалд өөрчлөлт орох, бохирдлын хэмжээ нь байгаль орчны стандарт, норм нормативаар тогтоосон хэмжээнээс хэтэрч илрэх тохиолдолд мэргэжлийн байгууллагад яаралтай хандаж, холбогдох арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх шаардлагатай.

Уг хяналт-шинжилгээний хөтөлбөрт төсөл хэрэгжих газрын агаар, усны чанар, хөрс, амьтан, ургамлын асуудлыг онцлон анхааран авч үзсэн бөгөөд байгаль орчны бохирдол, өөрчлөлтийг хянах гол үзүүлэлтүүд, хяналт шинжилгээ хийх давтамж, шинжлэх арга, дээж авах, хадгалах, тээвэрлэх шинжлэхэд баримтлах стандарт шаардлага зэргийг багтаасан болно. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхдээ хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж байгаа Монгол улсын хууль тогтоомж, стандарт, дүрэм, заавар арга зүйг баримтлах шаардлагатай байна.

Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд	Дээж авах цэгийн тоо	Дээж авах байршил	Хугацаа ба давтамж	Төсөв /мян.төг/	Баримтлах стандарт ба арга, аргачлал
Агаар					
✓ Агаар дахь NO_2, SO_2, CO_2, PM2.5, PM 10-ийн агууламж ✓ Агуулах доторхи хэмжилт	5	Түүхий эд буулгах талбай, агуулах, үйлдвэрийн гадна, дотор орчин, машин паркын талбай	Жилд 2 удаа	430.500	Агаарын чанар хот суурин газрын гадаад орчны агаарт байх бохирдуулах бодисын хүлцэх хэм хэмжээ MNS 6063: 2010 Агаарын чанар техникийн ерөнхий шаардлага MNS 4585: 2007
Нийт				**860.0**	
Ус					
✓ Ундны усны ерөнхий хими,физикийн шинжилгээ Бактерлиогийн шинжилгээ (нийт нянгийн тоо, гэдэсний бүлгийн нян, Гэдэсний бүлгийн эмгэг төрөгч нян	2	Үйлдвэр, ахуйн хэрэглээний цэвэр ус	Жилд 4 удаа	149.5	Ундны усны, эрүүл ахуйн шаардлага, чанар, аюулгүй байдлын үнэлгээ MNS 900: 2005 Газрын доорх ус бохирдуулагч бодис, элементийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ стандарт MNS 6148:2010 Хүрээлэн буй орчинд нийлүүлэх цэвэршүүлсэн бохир ус. Ерөнхий шаардлага MNS 4943:2008
Нийт				**598.0**	
Хөрс					
✓ Хөрсний үржил шимийнүзүүлэлт ✓ Механик бүрэлдэхүүн ✓ Хүнд металлууд ✓ Микробиологи	4	Төслийн талбай, нөлөөллийн бүсэд	Жилд 2 удаа	450.0	Хөрс бохирдуулагч бодис, элементүүдийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ MNS 5850:2008 Хөрсний агрохимийн үзүүлэлтүүдийг тодорхойлох MNS 3310-91 Хөрснйи шинжилгээний дээж авах ерөнхий шаардлага MNS 3298:1990
✓ Ажлын байрны дуу чимээ ✓ Үйлдвэрийн үйл ✓ ажиллагааны дуу чимээ	1	Төслийн талбай, нөлөөллийн бүсэд	Жилд 1 удаа	ХаБ төсөт тусгав.	Хөдөлмөр аюулгүй ажиллагаа эрүүл ахуй. Шуугиан хэмжихэд тавигдах ерөнхий шаардлага MNS 5003:2000
Нийт				**2.358.0**	

14. УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	**Нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ**	**Арга хэмжээний цар хүрээ**	**Нэгжийн өртөг /мян.төг/**	**Нийт зардал /мян.төг/**	**Хэрэгжүү-лэх хугацаа**
Ажилчдад хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны сургалт семинарыг тогтмол зохион байгуулж, хамруулах		Нийт ажилчид	350.0	350.0	2025 он
Байгаль орчныг хамгаалах талаар сургалтыг жилд нэг удаа зохион байгуулах, холбогдох дүүргийн байгаль орчны алба, байцаагч нартай харилцан холбоотой ажиллах			400.0	100.0	2025 он
НИЙТ ДҮН		**750.0**			

15. БОМТ, түүний хэрэгжилтийг нөлөөллийн бүсийн оршин суугчдад талуудад хэлэлцүүлэх хуваарь

БОМТ хэрэгжилтийг тайлагнах, хэлэлцүүлэх байгууллагууд	Тайлагнах, хэлэлцүүлэх хэлбэр	Мэдээллийн агуулга	Хугацааны тов	Хэлэлцүүлгээр санал авах чиглэл	Зохион байгуулах газар
БОАЖЯам	Төсөл хэрэгжүүлэгч тухайн жилийн БОМТ-ний хэрэгжилтийн тайлан, дараа оны БОМТ-ний төсөлтэй хамтатган БОАЖЯ-нд хүргүүлнэ.	БОМТ-ний хэрэгжилтийн тайлан, гүйцэтгэл	Жил бүрийн 12 дугаар сард	БОМТ-ийн хэрэгжилтийн тайланг хүлээн авч дүгнэлт гаргаж, дараагийн жилд хэрэгжүүлэх БОМТ-г хянан батална.	"Мөнхийн баян гал" ХХК
Төсөл хэрэгжих сумын Засаг дарга, Багийн Засаг дарга	Хагас жилийн тайланг хүргүүлж, санал авах	Төлөвлөгөө, хөтөлбөрийн дагуу хэрэгжүүлсэн ажлуудын мэдээлэл	Хагас жил тутам	Тухайн жилийн БОМТ, түүний хэрэгжилт	
Төсөл хэрэгжих нутаг дэвсгэрийн Байгаль орчны хяналтын улсын байцаагч, орон нутгийн байцаагч					
Төсөл хэрэгжих нутаг дэвсгэрийн багийн ИНХ	Танилцуулга хийх	БОМТ-ний хэрэгжилтийн талаар танилцуулга	Хагас жил тутамд	БОМТ-ний хэрэгжилтийг танилцуулж, санал авах	
Иргэд, олон нийт/дурын оролцогч, сонирхогч талууд	Санал хүсэлт хүлээн авч, төсөлтэй холбогдох гомдлыг шийдвэрлэж, барагдуулах	Байгаль орчны талаар гаргасан санал, гомдолтой	Төсөл хэрэгжих бүхий л хугацаанд	Сонирхогч, оролцогч талуудыг хүссэн мэдээллээр хангах	
Нийт:			**850.000 төг**		

16. ХАВСРАЛТУУД

Хавсралт 1. Улсын бүртгэлийн гэрчилгээ
Хавсралт 2. Үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрөл
Хавсралт 3. Байгаль орчны хяналтын хуудас
Хавсралт 4. Ерөнхий үнэлгээний хуулбар
Хавсралт 5. БОННҮ-ний батлагдсан нүүр
Хавсралт 6. Мод тариалалтын гэрээ нүүр
Хавсралт 7. Замын төсөвийн тухай албан бичиг

МОНГОЛ УЛС
ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДИЙН
УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭ

000274729

2007.02.14
/ Бүртгэсэн он,сар,өдөр /

9019024058
/ Хувийн хэргийн дугаар /

5118115
/ Регистрийн дугаар /

Мөнхийн баян гал — Гадаадын хөрөнгө оруулалттай хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани
/ Хуулийн этгээдийн нэр, хариуцлагын хэлбэр /

Дүрэм
/ Үүсгэн байгуулах баримт бичиг /

/ шийдвэрийн нэр /	/ дугаар /	/ он, сар, өдөр /
Тушаал	А-517	2007.02.09

/ Код/	/ Үйл ажиллагааны чиглэл /
4663	Барилгын материал, техник, сантехник, халаалт, ус түгээх төхөөрөмж болон тэдгээрийн туслах төхөөрөмжийн бөөний худалдаа
4610	Гадаад худалдаа
07100	Ашигт малтмал ашиглалт /2009.07.30-2039.07.30/
3290	Барилгын материалын үйлдвэрлэл: 1.1- заалтын дагуу /Технологийн иж бүрэн дамжлага бүхий цементийн үйлдвэрлэл/ /2021.09.15-2026.09.15/

/ хугацаа /	/ гишүүдийн тоо /	/ хөрөнгийн хэмжээ, мянган төгрөгөөр /
Хугацаагүй	1	266,937.00

Улаанбаатар, Сүхбаатар, 5-р хороо, нарны зам, Жэй Эс тауэр, 501 тоот, Утас1: 70009188, Утас2: 88088847, Факс:
/ хуулийн этгээдийн албан ёсны хаяг/

ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДИЙН УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ГАЗАР
/ Бүртгэсэн байгууллагын нэр /

УЛСЫН БҮРТГЭГЧ /тэмдэг/ /гарын үсэг/ Э.МӨНХЗАЯА

Гэрчилгээ дахин олгосон 2023 он 11 сар 16 өдөр

Хуулийн этгээдийн үүсгэн байгуулах баримт бичигт оруулсан нэмэлт өөрчлөлтийн бүртгэл

Д/д	Нэмэлт өөрчлөлтийн агуулга	Бүртгэсэн	
		Огноо	Ажилтан тэмдэг
1	. овогтой Wang, Мао-г Гүйцэтгэх захирал-р сонгосон(томилсон)-ыг бүртгэв.	2019.05.17	Б.Чулуунтуяа
2	Дахин гэрчилгээ олгов.	2023.11.16	Э.Мөнхзаяа
3	Эцсийн өмчлөгч өөрчлөгдсөнийг бүртгэв.	2024.01.26	Э.Мөнхзаяа

Энэхүү гэрчилгээг хуурамчаар үйлдсэн этгээдэд Монгол Улсын хуулийн дагуу хариуцлага хүлээлгэнэ. Улсын бүртгэлийн гэрчилгээ засвартай бол хүчингүй.

000274729

0009449

БАРИЛГА, ХОТ БАЙГУУЛАЛТЫН ЯАМ

ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРӨЛ

Дугаар MY 41-109/21

"Аж ахуйн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлийн тухай" Монгол Улсын хуулийг үндэслэн Төв аймаг/нийслэлийн Сэргэлэн сум/дүүргийн " Мөнхийн баянгал " XXK -д

9019024058 /улсын бүртгэлийн дугаар/

5118115 /регистрийн дугаар/

Материалын үйлдвэрлэл: 1.1 заалтын дагуу сунгах

ажил, үйлчилгээ эрхлэх тусгай зөвшөөрлийг 2021 оны 09 -р сарын 15 -ны өдрөөс таван жилийн хугацаатай олгов.

Тусгай зөвшөөрөл нь хавсралт болон гэрээний хамт хүчинтэй.

БАРИЛГА, ХОТ БАЙГУУЛАЛТЫН САЙД **Б.МӨНХБААТАР**

2021 он 09 сар 15 өдөр

Улаанбаатар хот

Ажил, үйлчилгээний төрөл:

МҮ 1-1. Технологийн иж бүрэн дамжлага бүхий цементийн үйлдвэр (хуурай аргын)

Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчийн хаяг: Төв аймаг, Сэргэлэн сум, 1-р баг

Компанийн захирал /эзэн/ ВАН МАО /овог, нэр/

Утас: 88088847 Факс: 70009188 88088876 И-мэйл: mzns8890@163.com

МУ 41-109/21 . дугаар гэрчилгээний хавсралт
Гэрчилгээний хамт хүчинтэй.

ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ ХАВСРАЛТ

Нэмэлт, өөрчлөлт:

..... он .... сар .... өдөр

БАРИЛГА, ХОТ БАЙГУУЛАЛТЫН ЯАМ
МОНГОЛЫН БАРИЛГЫН МАТЕРИАЛ ҮЙЛДВЭРЛЭГЧДИЙН ХОЛБОО

Гэрээ дүгнэсэн тэмдэглэл	Огноо	Албан тушаалтны гарын үсэг, тэмдэг

Журмын 4 дугаар хавсралт.

2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ДҮГНЭЛТ №73

1. Төсөл хэрэгжүүлэгч ААН-ийн нэр: **"МӨНХИЙН БАЯН ГАЛ" ХХК "цементийн үйлдвэр"**
2. Төслийн байршил: Сэргэлэн сум, "1-р баг" 7-р зөрлөг
3. Огноо: 2024.12.24.

#	Бүрэлдэхүүн хэсгүүд	Авсан байвал зохих оноо	Ажлын хэсгийн гишүүдийн үнэлсэн оноо							Гишүүдийн үнэлсэн онооны энгийн арифметик дундаж	Тайлбар, үндэслэл
			Ж.Даш-Яйчил	С.Эрдэнэцогт	Г.Ганбаяр	Сав газрын захиргааны мэргэжилтэн	Сумын БОХУБайцаагч	Нөлөөллийн бүсэд оршин суугч иргэн			
1	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	25	24	24	22	24	22	24		23.3	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах чиглэлээр төлөвлөгдсөн арга хэмжээг бүрэн хэрэгжүүлсэн байна.
2	Орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн төлөвлөгөөний биелэлт	15	15	15	13	15	11	15		14	Үйлдвэрийн орчинд 3000 ширхэг мод шинээр нэмж тарьсан. Мониторингийн хяналтын цооног байгуулсан. Ахуйн бохир ус цэвэрлэх цэвэрлэх байгууламжийн засварласан. Эко 0 хийсэн.
3	Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний биелэлт	-	-	-	-		-	-			Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээ төлөвлөгдөөгүй.
4	Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	20	20	20	20	20	20	20		20	Гэрээний хэрэгжилтийг бүрэн хангаж ажилласан байна.
5	Хог, хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	20	20	20	20	20	20	20		20	Төлөвлөгөөнд туссан арга хэмжээг бүрэн хэрэгжүүлэн ажилласан.

6	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн биелэлт	10	10	10	10	10	10	10		10	Хяналт шинжилгээний хөтөлбөр төлөвлөгөөнд туссан арга хэмжээг бүрэн хэрэгжүүлсэн.
7	Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт	5	5	5	5	5	5	5		5	Төлөвлөгөөнд туссан арга хэмжээг бүрэн хэрэгжүүлэн ажилласан байна.
8	Нөлөөллийн бүсийн оршин суугчдад тайлагнах төлөвлөгөөний биелэлт	5	5	5	2	5	3	5		4,2	Багийн иргэдийн нийтийн хуралд төслийн үйл ажиллагааг тайлагнаж ажилласан.
	Нийт оноо	**100**	99	**99**	92	99	91	99		97	

Тайлбар: Бүрэлдэхүүн хэсэг бүрт биелэлтээс нь хамааран авсан байвал зохих оноог тогтоосон ба ажлын хэсгийн гишүүн тус бүрийн өгсөн онооны энгийн арифметик дунджийг бүрэлдэхүүн хэсэг тус бүрт тооцож гаргана. Гишүүдийн бүрэлдэхүүн хэсэг тус бүрт өгсөн онооны арифметик дунджийн нийлбэр нь нийт оноо болно.Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний бүрэлдэхүүн хэсгүүдийн биелэлтийн нийт оноо нь 90-ээс доош байвал төлөвлөгөөний биелэлтийг хангалтгүй гэж үзнэ. Тухайн жилд дүйцүүлэн хамгаалах ажил төлөвлөгдөөгүй бол нөхөн сэргээх арга хэмжээ рүү, түүх соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээ төлөвлөгдөөгүй бол сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт рүү шилжүүлж тооцно.

Жич: 2025 онд мод тарих ажлыг нэмэгдүүлж 2500 мод тарих, зам дагуу мод тарих.

ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙГ ХҮЛЭЭЖ АВАХ, ДҮГНЭХ ХУУДАС

Сэргэлэн сум 1-р баг 7-р зөрлөг : “МӨНХИЙН БАЯН ГАЛ” ХХК “цементийн үйлдвэр”

Огноо:2024.12.24 Дугаар:73

Ажлын хэсгийн дарга:
ТӨВ АЙМГИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ГАЗРЫН ДАРГА..................................Ж.ДАШ-ЯЙЧИЛ

Ажлын хэсгийн нарийн бичгийн дарга:
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ГАЗРЫН АХЛАХ МЭРГЭЖИЛТЭН..................................(С.ЭРДЭНЭЦОГТ)

Гишүүд:
АЙМГИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ГАЗРЫН БОХУБАЙЦААГЧ..................................(Г.ГАНБАЯР)
САВ ГАЗРЫН ЗАХИРГААНЫ МЭРГЭЖИЛТЭН ....
СУМЫН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ХЯНАЛТЫН УЛСЫН БАЙЦААГЧ..................................( )

НӨЛӨӨЛЛИЙН БҮС ДЭХ ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨЛ..................................( )

ХҮЛЭЭН ЗӨВШӨӨРСӨН:
“МӨНХИЙН БАЯН ГАЛ” ХХК ЗАХИРАЛ.. ВАН МАО

МОНГОЛ УЛСЫН
БАЙГАЛЬ ОРЧИН,
АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ЯАМ

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг,
Нэгдсэн Үндэстний гудамж 5/2, Засгийн газрын II байр,
Утас: 26 19 66, Факс: (976-51) 26 61 71.
И-мэйл: contact@mne.gov.mn, Вэбсайт: www.mne.mn

2021.07.27 № 13/3274

танай ____________-ны №____________-т

МӨНХИЙН БАЯН ГАЛ ХХК -Д

Ерөнхий үнэлгээний дүгнэлт
хүргүүлэх тухай

Танай байгууллагаас ирүүлсэн Төв аймгийн Сэргэлэн сумын 1-р багийн нутагт орших "Цементийн үйлдвэрийн" төсөлд Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.3 дахь хэсэг, Засгийн газрын 2013 оны "Журам батлах тухай" 374 дүгээр тогтоолын 2 дугаар хавсралтаар баталсан "Байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээ хийх журам"-д заасан аргачлалын дагуу байгаль орчны нөлөөллийн ерөнхий үнэлгээ хийлээ.

Ерөнхий үнэлгээний дүнгээр уг төсөлд батлагдсан аргачлалын дагуу байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээ хийлгэх шаардлагатай гэж үзэв.

Ерөнхий үнэлгээний гүйцэтгэлийн хуудаст заасан нарийвчилсан үнэлгээний явцад тодруулах асуудлууд, онцгойлон анхаарах чиглэлийг үндэслэн байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний тайлан, байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг эрх бүхий мэргэжлийн байгууллагаар хийлгэж 2021 оны 4 дүгээр улиралд багтаан тус яаманд ирүүлэхийг үүгээр мэдэгдье.

Ерөнхий үнэлгээний гүйцэтгэлийн хуудсыг хавсаргав.

Хавсралт ... хуудастай.

ЕРӨНХИЙ ШИНЖЭЭЧ Г.ЭНХМӨНХ

БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ЯАМ
ЕРӨНХИЙ ҮНЭЛГЭЭНИЙ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ХУУДАС

2021 оны 06-р сарын 30 **Улаанбаатар хот**

Төслийн дугаар **Дугаар 2021/ОА97**

Төсөл хэрэгжүүлэгчийн нэр, хаяг: "МӨНХИЙН БАЯН ГАЛ" ХХК, Улаанбаатар хот, Баянзүрх дүүрэг, 13-р хороо, Алтан тэвш АОС-124 тоот
Холбоо барих утас, И-мэйл хаяг: 468890, 99027220, 88088847
Төслийн нэр: Төв аймгийн Сэргэлэн сумын 1-р багийн нутагт орших "Цементийн үйлдвэрийн" төсөл
Төсөл хэрэгжих нутаг дэвсгэр,байршил: Төв аймгийн Сэргэлэн сумын нутагт
Орон нутгийн санал: Төв аймгийн Сэргэлэн сумын засаг даргын 2020 оны 10-р сарын 26-ны өдрийн 02/289 дугаартай албан бичиг, 2021 оны 06-р сарын 08-ны өдрийн /E-Mongolia/ О99-2106-000066 дугаартай цахимаар ирүүлсэн ерөнхий үнэлгээ хийлгэх тухай хүсэлт зэргийг харгалзан үзэв.

	Ерөнхий үнэлгээний гол шалгуурууд	Нийцсэн	Нийцээгүй	Нарийвчилсан үнэлгээ хийх шаардлагатай	Үндэслэл, тайлбар
Байгаль орчныг хамгаалах хууль тогтоомжийн нийцэл	Монгол улсад хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж байгаа байгаль орчныг хамгаалах болон байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалт			Тийм	Нарийвчилсан үнэлгээний явцад хууль тогтоомжийн нийцлийг нарийвчлан тодорхойлох
Төрийн бодлого, шийдвэрийн нийцэл	Төрөөс баримтлах бодлогын баримт бичиг, Стратегийн үнэлгээний дүгнэлт, зөвлөмжийн холбогдох заалт	Тийм			
Төслийн байршил, түүнтэй холбогдох шалгуурууд	Хуулиар хамгаалагдсан газар нутаг байгаа эсэх (урсац бүрэлдэх эх, ойн болон усны сан бүхий газрын хамгаалалтын бүс, хилийн хамгаалалтын бүс, орон нутгийн тусгай хамгаалалттай газар г.м)			Тийм	Хуулиар хоригилсон, хязгаарлсан газар байгаа эсэхийг нарийвчилсан үнэлгээний шатанд тодорхойлох
	Төсөл хэрэгжих нутаг дэвсгэр нь хүний нөлөө, байгаль цаг уурын өөрчлөлтөд эмзэг, мэдрэмтгий эсэх			Тийм	
	Төсөл хэрэгжих нутаг дэвсгэр, түүний ойр орчимд улс, орон нутгийн хэтийн хөгжилд ашиглахаар төлөвлөсөн, сөрөг нөлөөлөлд өртөж болзошгүй газар байгаа эсэх			Тийм	
	Болзошгүй хуримтлагдах нөлөөлөл үүсгэх эсэх			Тийм	
Төслийн байгаль орчны нөлөөллийн урьдчилсан үнэлгээ	**Агаарын чанар**				
	Бохирдуулагч болон аюултай, хортой бодис агаар мандалд ялгаруулах, эсэх			Тийм	
	Дуу чимээ, доргио чичиргээ, гэрлийн болон дулааны нөлөөлөл, цахилгаан соронзон цацраг үүсэх, эсэх			Тийм	
	Усан орчин				
	Гадаргын болон газрын доорх усны нөөцийн хомсдол үүсэх, эсэх			Тийм	

	Цэнгэг усны нөөцийг ашиглах, эсэх			Тийм	
	Гадаргын болон, газрын доорх усанд бохирдол үүсэх, эсэх			Тийм	
	Хөрсөн бүрхэвч				
	Хөрсөн бүрхэвч эвдрэх, эсэх			Тийм	
	Хөрс бохирдуулах эсэх			Тийм	
	Хөрс доройтох, цөлжих эсэх			Тийм	
	Ургамлан нөмрөг				
	Ургамалан нөмрөг, ой мод өртөх эсэх			Тийм	
	Ховор, нэн ховор ургамлын төрөл зүйлс өртөх, эсэх			Тийм	
	Амьтны аймаг				
	Зэрлэг амьтдын амьдрах орчинг доройтуулах, эсэх			Тийм	
	Ховор, нэн ховор амьтан өртөх, эсэх			Тийм	
Нийгмийн нөлөөллийн урьдчилсан үнэлгээ	**Нутгийн оршин суугчид**				
	Газар эзэмших, ашиглах эрх зөрчигдөх, эсэх			Тийм	
	Нутгийн оршин суугчдын нийгмийн байдалд сөрөг нөлөөлтэй, эсэх			Тийм	
	Нөлөөлөлд өртөж болзошгүй төв, суурин газар байгаа, эсэх			Тийм	
	Нүүлгэн шилжүүлэх асуудал үүсэх, эсэх			Тийм	
	Түүх, соёлын биет өв				
	Сөрөг нөлөөлөлд өртөх түүх, соёлын үнэт зүйлс бий эсэх			Тийм	
	Хүний эрүүл мэндэд нөлөөлөх нөлөөлөл				
	Нутгийн иргэд, оршин суугчдын эрүүл мэндэд сөргөөр нөлөөлөх эсэх			Тийм	
	Төслийн бүх үе шатанд хүний эрүүл мэнд, амь насанд эрсдэл үүсэх эсэх			Тийм	

Нэгдсэн дүгнэлт:

Төв аймгийн Сэргэлэн сумын 1-р багийн нутагт орших "Цементийн үйлдвэрийн" төсөлд батлагдсан аргачлалын дагуу Байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээ хийлгэх шаардлагатай гэж үзлээ.

Онцгойлон анхаарах зүйлс:

1. Байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээг батлагдсан Техник эдийн засгийн үндэслэлд тулгуурлан хийлгэх бөгөөд технологийн дараалыг нарийвчлан тодорхойлж, технологийн сонголтод үнэлэлт дүгнэлт өгөх;

2. Төслийн үйл ажиллагаанаас хүний эрүүл мэнд, байгаль орчин /агаар, ус, хөрс, амьтан, ургамал г.м/-д үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл, түүний хамрах хүрээ, учруулах хохирлын хэмжээг тооцож, нийлбэр үнэлгээг гарган уг төслийг экологи, эдийн засгийн үр ашигтайгаар хэрэгжүүлэх боломжтой эсэх талаар дүгнэлт гаргах;

3. Тухайн газрын гадаргын болон газрын доорх усны харилцан хамаарал, уст үеийн хөдөлгөөн, тархалтыг олборлох технологитой уялдуулан нарийвчлан судалж, эрх бүхий байгууллагаар усны нөөцийн дүгнэлт гаргуулах;

4. Төслийн бүрэлдэхүүн хэсгээс ялгарах бохирдлыг хэмжээ, түүний тархалт, нөлөөллийг хүрээг нарийвчлан тодорхойлж, зураглал үйлдэн тайланд хавсаргах;

5. Төслийн үйл ажиллагаанаас нөлөөлөлд өртөх талбайн хэмжээг нарийвчлан тооцож, үлдэгдэл нөлөөллийг дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээг тухай бүс нутагт орших эвдрэлд орж, эзэнгүй орхигдсон газрыг нөхөн сэргээх замаар биологийн олон янз байдлын амьдрах орчныг сэргээхээр саналыг боловсруулж, шаардагдах зардлыг тайланд тусгах;
6. УУХҮ-ын болон БОАЖ-ын Сайд нарын 2019 оны 8-р сарын 28-ны өдрийн А/181, А/458 дугаар тушаалаар батлагдсан "Уурхай, уулын болон баяжуулах үйлдвэрийн нөхөн сэргээлт, хаалтын журам"-ын дагуу Ордын ашиглалт дууссаны дараах хаалтын нөхөн сэргээлт, мониторинг хийх төслийг боловсруулж, хаалтын ажлын каледарчилсан төлөвлөгөө, зардлын тооцоог урьдчилан тооцож, тайланд тусгах;
7. Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө /Байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөө, Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр/-г боловсруулж, түүнийг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах хөрөнгө, зардлыг эхний 5 жилээр тооцож ирүүлэх;
8. "Байгаль орчныг хамгаалах тухай" хуулийн 10¹-р зүйлд заасны дагуу төслийн үйл ажиллагааны хэрэгжилтэд байгаль орчны төлөвлөгөөт аудитыг төслийн 2 дахь жилээс хийлгэх, аудитын дүгнэлт зөвлөмжийг холбогдох газруудад хүргүүлэх хугацаа, зардлыг тайланд тусгах;
9. Уг төсөл хэрэгжиснээр байгаль орчин, нийгэм, эдийн засагт үзүүлэх эерэг, сөрөг нөлөөллийн талаар болон эцэслэн боловсруулсан БОННҮ-ний ажлын тайланг төсөл хэрэгжих багийн ИНХ-аар хэлэлцүүлж, хурлын тэмдэглэл, шийдвэр болон сумын Засаг дарга /ИТХ/-ын саналыг авч тайланд хавсарган ирүүлэх.
10. Гол, мөрний урсац бүрэлдэх эх, усны сан бүхий газрын хамгаалалтын бүс, ойн сан бүхий газартай давхцалтай эсэх лавлагаа БОАЖЯ-наас авч тайланд хавсаргах.
Бусад зүйлс:
1. Төслийн үйл ажиллагаатай холбогдуулж орон нутгийн захиргааны болон мэргэжлийн хяналтын байгууллагаас тавигдах нэмэлт шаардлагыг тухай бүрт ханган биелүүлэх;
2. Нарийвчилсан үнэлгээний тайланд шүүмж хийлгэн дүгнэлт, шийдвэр гаргуулах асуудлыг ерөнхий үнэлгээгээр тогтоосон хугацаан хэрэгжүүлэх;
3. Төслийн хүчин чадал, техник, технологит өөрчлөлт орсон тохиолд ерөнхий үнэлгээнд тухай бүрт хамрагдаж шийдвэр гаргуулж ажиллах шаардлагатай болно. **Заавар хэрэгжүүлэх шаардлагатай дээр дурьдсан арга хэмжээг цаг хугацаанд хանган биелүүлээгүй тохиолдолд Ерөнхий үнэлгээний дүгнэлтийг хүчингүй болгож, "Зөрчлийн тухай" хуулийн 7.1 дүгээр зүйлийн 1, 2 дахь хэсэгт заасны дагуу хариуцлага тооцдог болохыг анхаарна уу.**

Ерөнхий үнэлгээ хийсэн:	Ерөнхий үнэлгээний үр дүнг
БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ЯАМНЫ ҮНЭЛГЭЭНИЙ ШИНЖЭЭЧ	зөвшөөрсөн: **"МӨНХИЙН БАЯН ГАЛ" ХХК -НИЙ ҮЙЛДВЭРИЙН ДАРГА**
Гарын үсэг: **О.АМАРСАНАА**	Гарын үсэг: **ВАН МО**

1119278525 9085084

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ СУДАЛГАА, ҮНЭЛГЭЭНИЙ
“ОЙТ БҮС” ХХК

ТӨВ АЙМГИЙН СЭРГЭЛЭН СУМЫН 1 ДҮГЭЭР БАГИЙН НУТАГТ БАЙРЛАХ “МӨНХИЙН БАЯНГАЛ” ХХК-ИЙН “ЧУЛУУНЦАР БОЛОВСРУУЛЖ ХУУРАЙ АРГААР ЦЕМЕНТ ҮЙЛДВЭРЛЭХ” ТӨСЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ НӨЛӨӨЛЛИЙН НАРИЙВЧИЛСАН ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭМЭЛТ ТОДОТГОЛЫН ТАЙЛАН

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ (2022-2026 ОН)

УЛААНБААТАР ХОТ 2022 ОН

БАТЛАВ. БОАЖЯ-НЫ ЕРӨНХИЙ ШИНЖЭЭЧ: Г.ЭНХМӨНХ

ШҮҮМЖ ХИЙСЭН ШИНЖЭЭЧ: О.АМАРСАНАА

ТӨВ АЙМГИЙН СЭРГЭЛЭН СУМЫН 1 ДҮГЭЭР БАГИЙН НУТАГТ БАЙРЛАХ "МӨНХИЙН БАЯНГАЛ" ХХК-ИЙН "ЦЕМЕНТ ҮЙЛДВЭРЛЭХ" ТӨСЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ НӨЛӨӨЛЛИЙН НАРИЙВЧИЛСАН ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭМЭЛТ ТОДОТГОЛЫН ТАЙЛАН

НАРИЙВЧИЛСАН ҮНЭЛГЭЭ ХИЙСЭН:
"ОЙТ БҮС" ХХК-ИЙН ЗАХИРАЛ Д.ЧУЛУУНДОРЖ

ТӨСӨЛ ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ:
"МӨНХИЙН БАЯНГАЛ" ХХК-ИЙН ҮЙЛДВЭРИЙН ДАРГА ВАН МО

УЛААНБААТАР 2022 ОН

БАТЛАВ. БОАЖЯ-НЫ ЕРӨНХИЙ ШИНЖЭЭЧ:

Г.ЭНХМӨНХ

ЗӨВШӨӨРЧ, ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ҮҮРЭГ ХҮЛЭЭСЭН:
"МӨНХИЙН БАЯНГАЛ" ХХК-ИЙН ҮЙЛДВЭРИЙН ДАРГА ВАН МО

ТӨВ АЙМГИЙН СЭРГЭЛЭН СУМЫН НУТАГТ БАЙРЛАХ "МӨНХИЙН БАЯНГАЛ" ХХК-ИЙН "ЦЕМЕНТ ҮЙЛДВЭРЛЭХ" ТӨСЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ (2022-2026 ОН)

НАРИЙВЧИЛСАН ҮНЭЛГЭЭ ХИЙСЭН:
"ОЙТ БҮС" ХХК-ИЙН ЗАХИРАЛ Д.ЧУЛУУНДОРЖ

УЛААНБААТАР 2022 ОН

Батлав:"МӨНХИЙН БАЯН ГАЛ" ХХК-ИЙН ЗАХИРАЛ ВАН МАО

Батлав: "НОГООНХАРШ" ХХК-ИЙН ЗАХИРАЛ Ц.БАЯР

АЖИЛ ГҮЙЦЭТГЭХ ГЭРЭЭ

承包合同

2024 оны 05 сарын 18-ны өдөр № MXXZ-24-H-008 Улаанбаатар хот

2024 年 05 月 18 日 第 MXXZ-24-H-008 号 于乌兰巴托市

Энэхүү гэрээг нэг талаас Монгол Улсын хуулийн дагуу үүсгэн байгуулагдаж, Улаанбаатар хотноо үйл ажиллагаа явуулж буй 5118115 тоот регистрийн дугаартай "Мөнхийн баян гал" ХХК [цаашид "Захиалагч" гэх] түүнийг төлөөлж захирал ВАН МАО,.

Нөгөө талаас Монгол Улсын хуулийн дагуу үүсгэн байгуулагдаж, Улаанбаатар хотноо үйл ажиллагаа явуулж буй 5296625 тоот регистрийн дугаартай "Ногоон харш" ХХК [цаашид "Гүйцэтгэгч" гэх] түүнийг төлөөлж Захирал Ц.Баяр бид нар харилцан тохиролцож, Монгол Улсын Иргэний хуулийн 243-261, 243-358 дугаар зүйлүүдийг тус тус үндэслэн дараах нөхцөл бүхий гэрээг байгуулав.

一方由蒙欣巴音嘎拉有限责任公司（法人识别代码：5118115；后续简称甲方）及其代表公司总经理 王茂，另一方由 "Ногоон харш"（法人识别代码： 5296625；后续简称乙方）及其代表公司总经理 Ц.Баяр等根据《蒙古国民法》第 243-261, 243-358 规定，以如下条款签订本合同。

НЭГ. ЕРӨНХИЙ ЗҮЙЛ 一 总则

1.1. Энэхүү гэрээний зорилго нь Гүйцэтгэгч нь Төв аймаг Мөнхийн баян гал ХХК-ийн цементийн үйлдвэрийн талбайд ажлын даалгаврын дагуу 3000 ширхэг Улиас модны суулгацыг тарьж ургуулах, 2027оны 5 сар хүртэл хугацаанд модны арчилгаа, тордлогоо хийх ажлыг Монгол Улсад мөрдөгдөж буй стандарт, Захиалагчийн шаардлагад нийцүүлэн чанарын өндөр түвшинд хийж гүйцэтгэн, Захиалагчид хүлээлгэн өгөх, Захиалагч нь Гүйцэтгэгчийн ажлын үр дүнг хүлээн авч энэхүү гэрээгээр тохиролцсон төлбөрийг төлөхтэй холбогдон үүсэх харилцаанд талуудын эдлэх эрх, хүлээх үүргийг тодорхойлон зохицуулахад оршино.

本合同旨在规范承和界定乙方在中央省蒙欣巴音嘎拉有限责任公司水泥厂园区种植 3,000 棵杨树苗并截止于 2027 年 5 月份依照蒙古国标准、甲方的要求对树木进行护理和施肥及甲方验收乙方工作成果和支付本合同中约定费用之间产生的权利和义务。

1.2. Энэхүү Гэрээ нь Талуудын эрх бүхий албан тушаалтан гарын үсэг зурж, тамга дарж баталгаажуулсан өдрөөс хүчин төгөлдөр болж, талууд Гэрээгээр хүлээсэн үүргээ бүрэн биелүүлснээр дуусгавар болно.

本合同自双方职权人员签字盖章之日起生效，并于双方完全履行本合同项义务后终止。

ХОЁР. ГЭРЭЭНИЙ ЗҮЙЛ, ГЭРЭЭНИЙ ХУГАЦАА

二 合同条款、内容

2.1. Энэхүү гэрээний зорилго нь Гүйцэтгэгч нь Төв аймаг Мөнхийн баян гал ХХК-ийн цементийн үйлдвэрийн талбайд ажлын даалгаврын дагуу 3000 ширхэг Улиас модны суулгац тарьж, 2027оны 5 сар хүртэл хугацаанд услалт арчилгаа хамгаалалтыг хариуцан хийх ажлыг Монгол

8.3 Энэхүү гэрээг талууд 2 хувь үйлдэж Захиалагч 1 хувь, Гүйцэтгэгч 1 хувийг тус бүр хадгалах бөгөөд хувь тус бүр хуулийн ижил хүчинтэй байна.
本合同一式两份，双方各执一份，每份具有同等法律效力。

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

合同双方

ЗАХИАЛАГЧИЙН ТӨЛӨӨЛЖ:	**ГҮЙЦЭТГЭГЧИЙГ ТӨЛӨӨЛЖ:**
甲方代表	乙方代表
Захирал	Гүйцэтгэх захирал Б.Зоригсайхан
公司总经理	公司执行经理
______________________	______________________
Хаяг地址: Хан-Уул 15-р хороо Galaxy tower 8005 тоот 罕乌拉区 11 分区 Galaxy tower 8005 室 утас电话: 99109402	Хаяг地址: Баянзүрх дүүрэг, 15-р хороо 7-110 утас电话: 91914026, 80660022

VOLAN

“МӨНХИЙН БАЯН ГАЛ” ХХК

Улаанбаатар хот, Хан-Уул дүүрэг,
15-р хороо Махатма ганди гудамж
Galaxy Tower-8005
Утас: 88088847, 95380000

2025.4.28 № А/056

ТӨВ АЙМГИЙН СЭРГЭЛЭН
СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА
ТАНАА

Засмал зам тавих ажлын тухай

Төв аймгийн Сэргэлэн сумын 1-р багийн нутагт байрлах “Мөнхийн баян гал” ХХК цементийн үйлдвэр нь УБ-с Чойр явах замын Хоолтоос үйлдвэр хүртэлх авто замын зориулалт бүхий 8.096 км буюу 8 га газрын сайжруулсан шороон замыг хатуу хучилттай зам тавихаар төлөвлөж байгаа бөгөөд, авто замын засвар шинэчлэлийн ажил нь албан ёсоор баталгаажиж, төслийн хэрэгжилтэд шаардлагатай санхүүжилт нь холбогдох байгууллагаар батлагдсан бөгөөд, замын ажлыг 2025 оны хоёрдугаар улирлаас эхлэн шат дараатайгаар хэрэгжүүлэхийг үүгээр мэдэгдэж байна.

Жич: Групп компанийн нийт байгууллагуудын ажлын төсөл хөтөлбөрийг баталсан албан бичгийг хавсаргав. /Хятад хэлээр /

Хүндэтгэсэн:
Үйлдвэрийн захирал ВАН МАО